

MAGYAR Bányászlap

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS' JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXV. ÉVFOLYAM

DETROIT, MICHIGAN,

1937 JANUÁR 21.

NO. 4. SZÁM.

SZAKADÁS A SZAKADÁROK KÖZT

\$7.50-ET KÖVETELNEK AZ ILLINOISI Bányászok

A United Mine Workers 12-ik kerülete kitűnő programot terjesztett a National Scale Committee elé. - Csak az a baj, hogy ők is csak a napszám-munkásokról igyekeznek gondoskodni. - Senki se látszik a loaderrel törődni

A United Mine Workers 12-ik kerületének a delegátusai megállapították, hogy mit követeljenek az új szerződésben és kívánásait beterveztették a National Scale Committee elé.

Az illinoisi bányászok egész feltételeket szabtak meg, amennyiben heti harminc órás munkaidőt és napi hat órás munkát követelnek, amiért 7.50-es napszámot kívánnak.

Azt is kívánják, hogy az új idők modern szellemében évente két hetes fizetéses vakációt adjanak a bányászoknak és lássák el őt és családját szénnel minden külön díj nélkül.

Azt is kívánják, ami szintén méltányos, hogy ha a bányász üzeme megszakad, legalább két órára fizessenek a munkára jelentkező bányászoknak.

A követeléseket csupán azért tartjuk hiányosnak, mert nem gondoskodnak a loaderek-

ról, akiknek semmiféle napi minimumot nem biztosított eddig sem a szerződés.

Illinoisban ugyan kevésbé, de a többi államokban bizony gyakran megcsúsznak a loader két-három kocsi szénért kénytelen bemenni és bent ülni és akárhány bányára van, ahol a bányász nem keres annyit, mint a napszám.

A fizetéses szabadságnál is biztosítani kellene a tonnaszámmra dolgozó bányászoknak is legalább a szerződésben kikötött napszámot.

Eppen úgy biztosítani kellene a számára a két órás bért, ha nem tud valamilyen ok miatt dolgozni.

Régebben a bányász jobban kerestett a napszámánál, de mióta a UMW újra lett az NRA alatt szervezve, a loader léte és itt lenne az ideje, hogy ezen változás történjék.

RÁJÁR A RUD A PROGRESSIVEKRE

Nem ejti el az ellenük folytatott pereket a bíróság

Sokan emlékeznek még arra a két perre, amelyekben százezres dollár kártérítést kér két ember a Progressivektől, mert 1933-ban a bányászok polgárháborúja alatt sérüléseket szenvedtek.

A két bányász elment Illinoisból. Louis Keown Kentuckyban, Jacob Baker Oklahomában lakik, mert mint más államok lakói a szövetségi bíróságnál perelhetnek és nem a politikailag befolyásolható állami bírósághoz kell nekik fordulni.

Allitól mindkét bányászt a UMWA fizeti, hogy lakjanak más államban és a pert is a UMWA ügyvédei folytatják a Progressivek ellen.

A vádlott szervezet ügyvédei hasztalanul bizonyították azt, hogy a panaszosok voltaképpen illinoisi lakosok, tehát az állami bírósághoz kellene fordulniuk, a danvillei szövetségi bíróságnál pereljenek és így az ügyet a szövetségi bíróság végleges hatáskörrel tárgyalja.

EMBERSÉG EGY BányÁNÁL

Sajnos, nem szénbányánál, hanem ércbányánál találkozunk egy érdekes ujtással, amit követni kellene minden iparvállalatnak az országban.

Az Idaho Maryland Mines Company, amelynek California államban vannak bányái, új rendszert vezet be ebben az esztendőben.

A bányászok ezentúl megkapják a bérüket, ahogy eddig megkapták, de ha profit lesz, egyebet is fognak még kapni.

A társaságnak százötven ezer részvénye van eladva a tulajdonosok közt. Most az alaptőkét úgy emelték, hogy újabb százötven ezer részvényt irtak ki, de azt egy blockban félre tették és annak a jövedelmét a hatszáz munkás közt osztják ki.

Ezentúl tehát a vállalat profitjának csak a felét kapják a részvényesek, pontosan a másik felét kiosztják az év végén a bányászok közt. Az emberek aszerint fognak a haszonban részesedni, amilyen régen vannak a vállalat szolgálatában.

HAZUG ÜVÖLTÉS AZ ÚJ ELŐRÉBEN

Az Új Előre nevű vörös szennylap azt írta a múlt héten, hogy lapunk ellene van a CIO-nak és cikkeinkből kitépett egyes mondatokkal és félmondatokkal próbálta az olvasókat uszítani.

Lapunk ellene van annak a taktikának, amely a munkásokat a falnak viszi, hogy onnan véres fejjel essenek vissza.

Mi a munkások szerkesztéséért már akkor harcoltunk, mikor az Új Előre vörös fenegyerekei részben hátulgombolós nadrágban jártak, részben pedig az általuk ma "fasizban" nevezett lapoknál dolgoztak jó fizetésért.

Az Új Előre és a kommuniszták nem a munkások boldogulását, hanem azok nyomorúságát és szenvedéseit akarják fokozni, mert nekik forradalom kell, amelyben — szintén a munkások menének elől és ők a távolból küldenek őket a szuronyoknak.

Lapunk a munkásokkal és a munkásokért fog akkor is küzdeni, mikor a vörös szennylap szélhámos gárdája, amely Amerika magyar nyelvű kommunisztáit évtizedek óta csalja, lopja, fosztogatja és bolondítja, régen más vizeken fog evezni.

JUDGE VALENTINE BÜNTET

Sem Pennsylvania kormányzója, sem más józan ember nem háborgatja a bootleg bányászokat, akik nem tudnak kenyérért hova fordulni és kénytelenek a tiltott mesterseggben maradni.

Csak Judge Valentine, a keményszenekek halálos ellenségé ragaszkodik a törvény betűjéhez és ő kiadja — a kérés — a tiltó parancsot a bányászok ellen.

John és Joseph Michaels, apa és fia álltak a bíró előtt a múlt napokban az alatt a vád alatt, hogy "szemet lopnak" a Glen Alden szénterületéről.

A bíró mindkettőjüket hat havi börtönre ítélte, de jónak látta az ítéletet felfüggeszteni, mert félt a tömegharagtól.

A felháborodás olyan nagy volt, hogy több bányász ellen a Glen Alden egyelőre nem járt el.

FONTOS DÖNTÉS

A keményszén bányáknak megtiltották a felszín megromlását

A keményszén mezőkön örömmel üdvözlik Judge W. S. McLean döntését, aki végérvényesen megtiltotta a Gavern Coal Co.-nak, hogy Luzerne County iskolája alatt vagy annak közelében a szén kiszedje.

Miután ez a döntés végleges, most már a háztulajdonosok is ugyanilyen tiltó parancsokat kaphatnak és nem utólag lesz bajuk a bányatársaságokkal, mikor a birtokaik tönkre mennek a felszín behorpadása vagy megszállása miatt, hanem előre meg tudják azt akadályozni.

A tiltó parancs jogot ad a bányatulajdonosoknak, hogy a bányában hagyott szén értékéig kártérítésért pereljenek, de azt hiszik, hogy ezek a perek reménytelenek lennének.

ELITÉLT BOMBÁZÓK

Még 1936 márciusban elítélték Robert Robertson és J. M. McDonaldot, mint akik 1935 április havában a Valier Coal Co. villanytelepét felrobbantották.

A robbanás után a két embert vették gyanúba, de négy nappal az állandó vállalat után szabadon engedték mindkettőjüket.

Később újra letartóztatták őket és bár csak közvetlen bizonyíték csak egy fegyvercenuvallomása volt, mindkettőt elítélték tizenhét különböző vádpont alapján.

A Progressive bányászok védelmébe vették a szervezetet ezt a két tagját és azóta a per Illinois állam minden hatóságát megjárta.

Most végre a supreme court utolsó fokon is elutasította az elítélt bányászok fellebbezését és a Progressivek azon próbálkoznak, hogy új bizonyítékok alapján, új tárgyalást eszközöljenek ki a számukra.

A két bányász ügyének nincs köze ahhoz a tömeges letartóztatáshoz, amit a szövetség nagy esküdtészeké december hónapban Illinoisban a bombázásokkal kapcsolatban elrendelt.

Két párt küzd egymással a Progressive szervezetben. - Az egyesülés híveit Lewisék támogatják. - A Progressivek vezetői nem árulnak el taktikájukban valami nagy okosságot. - Szitkozódással nem jutnak előre a bányászok.

A Progressive bányászok két táborra szakadtak.

A szakadás hivatalosan még nem történt meg, de hála a vezérek ügytelenségének, azt is várhatjuk a következő napokban.

A szakadást, amely voltaképpen "egyesülésre" kéri Illinois bányászait, voltaképpen a United Mine Workers táborában készítették elő.

Onnan indították meg és onnan pénzelik azt a mozgalmat, amely a Progressive bányászok bizottságának a megalakulásával kezdődött és amely bizonyos feltételek mellett a progressive bányászoknak a UMWA-ba való visszavertését ajánlja.

Es mert a bányászok unják a testvérharcot, amely negyvennél több áldozatot követelt idáig és mert a Progressive bányászok voltaképpen semmivel nem bírnak jobb szerződéssel, mint a UMWA, nem is látják sok célját a további küzdelemnek.

Nem árulás és nem ostobaság tehát, hogy az egyesülés lehetőségeit keressék, dacára annak, hogy — ismételjük — a megalom a Lewis táborból indult meg és azt onnan pénzelik.

Hiszzen ha TISZTESSÉGES FELTÉTELEK mellett lehetne egyesülni, akkor érdemes lenne azt megtenni és akkor talán megérte volna az eredmény ezt az évek óta tartó küzdelemet.

Mert ha Lewisék az egység árául hajlandók lennének biztosítani a 12-ik kerület TELLJES FÜGGETLENSÉGÉT, akkor igenis hasznos és szükséges lenne a Progressivek visszatérése.

Lehetséges, hogy ezt sikerült volna elérni, ha egységesen tárgyalnának a UMWA-al a progressive bányászok, lehetséges, hogy nem sikerült volna ilyen feltételek mellett sem békét csinálni.

De mindenesetre meg lehetett volna és meg kellett volna próbálni.

Ehelyett a Progressive szervezet vezetői lapjukban és a gyűléseken szitkozódhatnak, büntetéssel fenyegetik azokat a tagokat, akik mégis a békéről és az egyesülésről tárgyalnak, vagyis ők kényszerítik a tagjait két táborba.

Ismételjük, hogy az egyesülést mi csak úgy tudnánk elképzelni, ha annak árául a 12-ik kerület teljes autonómia-

ját és az elesett áldozatok családjainak teljes kárpótlását nyernék a bányászok.

Ezzel szemben be kell vallani mindenkinek, hogy ha a Progressive szervezet fenn is marad, semmi más előnyt nem jelent Illinois bányászainak, minthogy "even" lesznek, vagyis kibánnak Lewisékkal.

Progressivek mindig kénytelenek olyan feltételek mellett szerződni, amilyen feltételek mellett a UMWA szerződik és a külön szervezetnek látható és praktikus célja nincs más, minthogy egy külön csapat tisztviselő áll a szervezet élén.

Sokkal jobb és szebb lenne hát, ha több türelmet és több bölcseséget árulnának el a vezér urak, mert ha egységesen tárgyalnának és sikerülne a tárgyalások végéig megtartani az egységet, akkor talán a fenti követelményeknek eleget lehetne szerezni. Lewist mi sem becsüljük többre, mint a Progressivek, de a gyűlölet vagy megvetés nem tesz vak-

ká bennünket és beátjuk, hogy majdnem reménytelen a két táborban való szervezkedés, amely egy csomó racketeernak adott életet és alkalmat Illinois szénmezőin és a mely egyre több áldozatot követel mindkét tábor bányászaitól.

Azt nem ajánljuk a Progressive lokáloknak vagy tagoknak, hogy külön-külön szóba álljanak Lewisékkal, de igenis gyakoroljanak nyomást a tisztikarra, hogy becsületesen és józanul vizsgálják meg az egyesülés lehetőségét.

KIS BányÁK ELLEN

A keményszenekek erős mozgalmat indítottak, hogy a kis társaságokat kiszorítsák az iparból.

Ezek a kis társaságok "bérelnek" egy bányát, vagy egy darab szén és mint felelőtlen társaságok kevesebb bérben alkudnak meg, mint a mennyit a szerződés megszabna.

Gyakran a pedával is adósak maradnak és éppen azért törvényjavaslat van benyújtva Pennsylvania államban, hogy a bányatársaságok olyan összegű bondot tartoznak letenni, mielőtt a működésre az engedélyt megkapják, ami a munkások négy heti keresetét fedezze.

172

Értesítjük a Bányászlap olvasóit, hogy mindössze 172 naptárunk van e hét elején, tehát egy-két hét alatt azok elfogynak. Aki még nem rendelte meg a naptárt, küldje be a szállítás díját és rendezze az előfizetését azonnal. Minden előfizetőnek két naptárhoz van joga s ha akarja, az egyiket Magyarországon lakó rokonának is elküldjük. Egy naptárra 25 centet, két naptárra 50 centet tessék beküldeni. :: Aki naptár nélkül marad, az nem okolhat senkit, csupán csak önmagát. - - - - -

Kakas Márton

az ügyész mindent megpróbált, hogy az élemedett tanu megbízhatóságát, szavahihetőségét megdöntse. Kemény hangon rivalt rá:

— Volt maga valamikor a börtönben?

— Voltam. Felelte most a tanu.

— Ugy? — Gunyolódott az ügyész. — Azt mindjárt gondoltam? És miért volt a börtönben?

— Sulyos testi sértés és emberölés kísérlete miatt.

Nagyon a szája ize szerint való volt ez az ügyésznek, aki tovább faggatta a tanut:

— És meddig volt a börtönben?

— Amíg csak meg nem szöktem.

A közvádli diadalmas arccal fordult az esküdtek felé:

— Láthatják az esküdtek urak, hogy a védelem korona tanuja nemcsak fegyház viselt ember, de amellett még szőkevény is, amint azt saját maga beismerte.

— És ezzel újra rárvált az öregek tanura:

— Mikor és hol volt a börtönben?

A szürkülő haju ember kiegyenesítette derekát és keményen hangon felelte:

— A polgárháború során 1864 szeptember 29-én az elenség elfogott és a richmondi fogházba zárt, mint veszedelmes rabot, akit Lincoln elnök két ízben tüntetett ki bátorságomért. Ebből a fogásból két hónap mulva megszöktem.....

Ehhez az anekdotához Roosevelt elnök azt tette hozzá, hogy a megvádolt tanácsadónak se volt más baja, csak éppen a katonai hatóságokkal a világháború során.

Az amerikai háborus anekdoták közül való az is, amit Pershing tábornok szeret mesélni az angol katonák felől. Ugy történt Pershing szerint a dolog, hogy a francia földön levő sánc-árkokban, szemle közben, eltűnt az egyik órnagy arany órája és egy angol gyalogost gyanúsítottak a lopással. Faggatták is erősen, de nem akart tudni az óra felől, amire a kapitány méregbe jött és haragosan rikácsolta:

— Deresre vele! Huszonötöt reál!

Az angol katona csak mosolygott erre az ítéletre. Akkor se tiltakozott, mikor a deresre fektették és egyszer se jajgatott, amikor elhagydultek rajta huszonötöt.

A megrogzött konokság látára a kapitány nem állhatta, hogy meg ne kérdezze az alaposan elvert embertől:

— Hallod-e, Tamás! Nem fájt neked a verés?

— Hogy nem fájt-e? Ugy fájt, hogy majd meghasadt bele a szívem.

— Hát akkor mit röhögöttél folytonosan, amíg ütöttek?

— Mit röhögtem? Azt röhögtem, hogy milyen nagy hibát csinált a kapitány ur, hiszen az órák nem én, hanem Durbin közlegény lopta el.

Ugyancsak Pershing tábornok emlegeti azt, hogy egyszer halálra ítélték egy francia katonát, mert mikor támadásra került volna a sor, gyáván megszökött az ellenség elől.

Szakadó esőben vitték az őrségről a haláraiteltet a megasott gödörhöz, hogy agyonlőjék és a szerencsétlen ember panaszkodni kezdett:

— Leiketlen kutyák vagytok, hogy nem tudtok jobb

időre várni, hanem ilyen hideg esőben hajszoltok ki a gödörhöz.

Amire a csapatot vezető őrmester haragosan vágta vissza:

— Még neked jár a száz? Gondoldj csak mi reánk, akiknek ebben az esőben vissza is kell majd mennünk ezen az uton.

Az amerikai világháborus anekdoták közül azonban legkedvesebb az, ami a híres baseball játékosok, Babe Ruth-tal történt. Talán mindenki emlékszik arra, hogy a francia hadsereg fővezére, Foch tábornok 1921-ben eljött látogatónak Amerikába és nyári idő lévén, elvitték, hogy megmutassák neki az amerikai baseball játékokat.

Megmagyarázták neki a játékok szabályait, és a tábornoknak annyira tetszett a dolog, hogy meglátogatta az öltözőben a játékosokat, hogy közelebbről lássa őket.

Természetesen előre megmondották az amerikai legényeknek, hogy nagy kitüntetésben lesz részük, a legkiválóbb francia jön az öltözőjükbe, amire a csekély műveltségű Babe Ruth odaszólt az egyik barátjának:

— Hallod-e, pajtás, én ilyen külföldi nagy kutyákkal még sohase találkoztam. Ha meg szólt, akkor mit mondjak én neki?

A jó pajtás kitanította az igazított Ruthot:

— Először fogj vele kezét és azután mondhatod neki bármint, ami eszedbe jut.

Ez az egyszerű tanács ked-

ves volt Ruthnak, aki a teljes díszbe öltözött tábornokkal tisztességgel kezelt fogott, majd a tábornok mellét díszítő temérdek rendjeire mutatva, kíváncsian kérdezte:

— Résztvett maga is a háborúban?

Ugy mondják, hogy Foch tábornok azontul nem volt többé kíváncsi az amerikai baseball játékosokra, hanem visszavonult a tanultabb emberek társaságába.

Ezzel a Foch tábornokkal történt, hogy egy ízben azzal dicsekedett a nagy háború során, hogy a francia tisztelnél jobban senkire tud lőni. Bántotta ez a jelenlévő amerikai tisztet és egy fiatal főhadnagy megszólalt:

— No, mi amerikaiak is tudunk valamit. Én például fogadni merek száz szivarba, hogy kétszáz méterrel húszszor jövök a céltáblába és mindig megmondom pontosan, hogy hova ment a golyóm.

Erre a kihívó szóra a tábornok megkötötte a fogadást. Ki is mentek nyomban a lövőidébe, kitétték a céltáblát és a fiatal amerikai főhadnagy elsütötte a puskát, majd jeleztette:

— Hibáztam.

Lőtt másodszor is és újra ismételte:

— Hibáztam.

Mikor harmadszor is negyedszer is csak hibáztott, akkor Foch tábornok rákiáltott:

— Kérem, hiszen ön nem is lő a céltábla felé!

Amire az amerikai tiszt gunyos arccal felelte:

— Persze, hogy nem! Én a száz szivar megnyerésének irányába lövöldözök.

A multak során nagyon sokszor szolgáltam példával arra, hogy milyen a magyar élce. Most azt próbálom mutatni, hogy milyen az amerikai és e kísérletezés közben

H A - Ö N N E K

Levélpapír - Boríték - Névjegy vagy bármilyen üzleti nyomtatványra van szükség, forduljon hozzánk a legteljesebb bizalommal.

Arajánlatot szívesen adunk

Plakátot - Mulatsági meghívót - Belépti jegyet - Alapszabályt - Diszalbumot - stb. OLCSÓN - IZLÉSESEN PONTOSAN készít és szállít az ország bármely részébe

Lapunk Nyomdája

VAJJON MA MIT ESZNEK?

Elmult a karácsony, elmult az újév és eltávozott az ünnepi hangulat, amely olyan sok ronda képmutatásra ad alkalmat.

Karácsony előtt és újév előtt megjelentek a szegények közt azok, akik mint a jótékonyok angyalkái szeretnek a lapokban pikcséket közölni magukról és élelmiszert kosarakat osztogattak, liszttel, cukorral, celeryvel megcsirkével, hogy karácsony és újév ünnepe senki ne éhezzen.

Az előkelő urak, a nagynevű politikusok, a drága limuzinokban robogó asszonyok természetesen azzal a jóleső érzéssel nézték fényképeiket a lapokban, hogy ők az eleje a világnak, mert ők nem feledkeztek meg a szegényről. (Igaz, hogy a legtöbben valami egyesület részéről adják a kosarakat, tehát a más pénzén, de ez a képmutatást nem teszi sem szebbé, sem csunyábbá.)

Es a sajtó, az aljas, a prostitúált sajtó ódákat ír róla, hogy milyen nagy a szive a társadalomnak, amely ime ki nyújtja a kezét a szegények felé, hogy őket is biztosan felkeresse a Jézuska, vagy a Mikulás egy élelmiszertelekosárral.

A papok a templomokban szintén elégtétellel állapítják meg, hogy a "szegények terheit a jótékony lelkék" felvették magukra, mert az egyház szegényeit élelemmel szintén ellátták.

Es elmúlik az újév és elmúlik a karácsony.

Es elmúlik az ünnepi hangulat is, hogy milyen büszke arra, hogy magyar földön, magyar ésszel, magyarok született

kakasházi Kakas Márton.

gulat és talán a kutyának sem jut eszébe, hogy vajjon ezek a szegény, éhes emberek az esztendő háromszázhatvan-negy hónapján át mit vesznek?

Egy napon át a sajtó róluk beszél és róluk, vagy inkább a nemes angyalkáról közli a pikcséket, de 364 napon át a szegényszagot száműzik a lapokból.

Egy-két napon át a templomokban szó van a szegényről, de a legtöbb napon az egyházak oszlopai, a módosabb emberek (mert ugy-e, hogy mindenütt a módosabb emberek az oszlopai, a trusteejai, a dékánjai, a gondnokai az egyháznak és soha nem a szegények?) egész más dolgokról, a templom megnagyításáról, új paplakás építéséről, még nagyobb harangról, még fényesebb gyűlésteremről beszélnek.

Es a szegények éppen úgy el vannak felejtvé, mint amilyen kis hely jut akár Jézus Krisztusnak magának az egyházi életben a legtöbb templomban.

SEMLEGESSÉG

A kongresszus első heteiben sokat fogunk ezzel a kifejezéssel találkozni a lapokban.

A kongresszus, csakugy, mint a kormány, olyan törvényeket szeretnének hozni, amelyek biztosítanak bennünket, hogy a következő európai háború ezt a nemzetet nem fogja a nagy vágóhídra sodorni.

Nyílt titok ma már, hogy az európai háborúban nem a demokrácia védelmét keressük, hanem attól rettegett a kormányunk, hogy ha az antánt a háborút elveszti, elviselhetetlen gazdasági pangás lesz.

Az sem titok, hogy már 1916 elején látta mindenki, hogy hová vezet az az út, amely a véres profitok millióival volt kirakva, de a kormányunk a hadi szállításokat korlátozni nem merete, nehogy pangás, depressió legyen ebben az országban.

Azért akarnak hát megfelelő törvényt hozni, hogy a következő háborúban vigyázzunk a bőrünkre és ne tőrjünk meg, hogy bankárok és iparfejedelmek óriási profitot sajtoljanak a mások kiömlő véréből, nehogy a profit-éhség behajszoljon a háborúba bennünket.

A kongresszus és az elnök közt nézeteltérés van, mert a kongresszus kötelező törvényt akar hozni, amely elrendelne a kormánynak, hogy háborus feleknek hadi anyagot szállítani ne engedjen.

Az elnök ezzel szemben azt szeretné és azt kívánja, hogy meg, akkor egy személy akaratán mulik, hogy mikor keveredünk háborúba a mellőzött nemzettel. És akkor nemzetközi bíró lesz ez elnökből, aki megítéli majd, hogy melyik kormány "bűnös", melyik ártatlan.

Nem kívánatos, hogy ilyen szerepet töltsön be az Egyesült Államok elnöke most, vagy a jövőben és ha már törvényesen szabályozzák, hogy háború esetén ne adjanak el gyilkoló szerszámot, akkor csak tegyék azt meg olyanformán, hogy egyenes marsrutát adjanak a mindenkori elnöknek.

Nem kívánatos, hogy ilyen szerepet töltsön be az Egyesült Államok elnöke most, vagy a jövőben és ha már törvényesen szabályozzák, hogy háború esetén ne adjanak el gyilkoló szerszámot, akkor csak tegyék azt meg olyanformán, hogy egyenes marsrutát adjanak a mindenkori elnöknek.

Nem kívánatos, hogy ilyen szerepet töltsön be az Egyesült Államok elnöke most, vagy a jövőben és ha már törvényesen szabályozzák, hogy háború esetén ne adjanak el gyilkoló szerszámot, akkor csak tegyék azt meg olyanformán, hogy egyenes marsrutát adjanak a mindenkori elnöknek.

Nem kívánatos, hogy ilyen szerepet töltsön be az Egyesült Államok elnöke most, vagy a jövőben és ha már törvényesen szabályozzák, hogy háború esetén ne adjanak el gyilkoló szerszámot, akkor csak tegyék azt meg olyanformán, hogy egyenes marsrutát adjanak a mindenkori elnöknek.

Nem kívánatos, hogy ilyen szerepet töltsön be az Egyesült Államok elnöke most, vagy a jövőben és ha már törvényesen szabályozzák, hogy háború esetén ne adjanak el gyilkoló szerszámot, akkor csak tegyék azt meg olyanformán, hogy egyenes marsrutát adjanak a mindenkori elnöknek.

Nem kívánatos, hogy ilyen szerepet töltsön be az Egyesült Államok elnöke most, vagy a jövőben és ha már törvényesen szabályozzák, hogy háború esetén ne adjanak el gyilkoló szerszámot, akkor csak tegyék azt meg olyanformán, hogy egyenes marsrutát adjanak a mindenkori elnöknek.

Tudjuk mi jól, hogy vannak jóhiszemű, jólétkü emberek, akik igazán segíteni próbálnak, de azt is tudjuk, hogy a legtöbbnek csak szinpad a jótékonykodás, hogy a legtöbb a szegények meggörnyedt hátát csak felfelé vezető lépcsőnek használja.

Es ezeket a finom hölgyeket és urakat szeretnénk megkérdezni naponta, hogy vajjon hát tegnap mit ettek, holnap majd mit esznek, azok, akik közt nagy ünnepeken kosarakat osztanak, hogy ünnepen senki ne éhezzen.

Ugy látszik, hogy köznap szabad az éhség, hogy köznap az éhes emberek nyomorának a korgása nem zavarja meg azokat az emésztéséket, akik a gyomrukat minden nap megtöltik.

Sokkal tisztességesebb lenne, mennyivel kevesebb lenne a képmutatás, ha ünnepen nem haborgatnák a szegényeket az alamizna-kosárral, ha tisztelnék a nyomor természetességét, és ha nem akarnák azt is kihasználni, hogy társadalmi, politikai, vagy anyagi tőkét kovácsoljanak a "jótékonyosság anyagai" maguknak.

A teljes semlegesség tehát vagy azt eredményezné, hogy állandó civakodásba kerülne minden semleges (közvetítő) nemzet, vagy azt, hogy a külkereskedelemben teljesen megszűnne. Amely esetben aztán igazán szomorú gazdasági viszonyok szakadnának az országra s végül a nép maga követelné, hogy kereskedjünk az egész világgal.

Akármilyen szomorúan hangzik is, az a helyzet jelenleg, hogy a semlegességünk megőrzését csak egy módon lehet elképzelni, ha mindenféle árut adunk el minden venni szándékozó és fizetni tudó nemzetnek.

Nem az volt a baj a világháborúban, hogy fegyvert, municiót és élelmet adtunk el későbbi "hü szövetségeseinknek", hanem az, hogy hitelt nyitottunk a számukra.

Hogy bankárjainknak, tőkéseinknek százmilliókkal, talán ezermilliókkal tartoztak és ezek a tőkésék attól félték, hogy az esetleges veszteség után ezek a kormányok nem tudnak majd fizetni.

Ezért kellett az Egyesült Államok népet minden áron háborúba hajszolni, hogy a kihitelezett százmilliókat megvédjük.

Az elnök tervét és kérését semmi esetre helyeselni nem tudjuk, mert ha olyan hatalmat kap, amelynek alapján ő szabja meg, hogy melyik hadakozó félnek adjunk el anyagot s melyiktől tagadjuk azt meg, akkor egy személy akaratán mulik, hogy mikor keveredünk háborúba a mellőzött nemzettel. És akkor nemzetközi bíró lesz ez elnökből, aki megítéli majd, hogy melyik kormány "bűnös", melyik ártatlan.

Nem kívánatos, hogy ilyen szerepet töltsön be az Egyesült Államok elnöke most, vagy a jövőben és ha már törvényesen szabályozzák, hogy háború esetén ne adjanak el gyilkoló szerszámot, akkor csak tegyék azt meg olyanformán, hogy egyenes marsrutát adjanak a mindenkori elnöknek.

PAN AMERICAN TRUST COMPANY
HARBOR STATE BRANCH
Alapította: KISS EMIL
FOURTH AVE. AT 9th ST., NEW YORK
Több mint 30 éve szolgáljuk az amerikai magyarságot
PÉNZKÜLDÉS BÁRHOVA
A LEGOLCSÓBB ÁRAKON
HAJÓJEGYEK - BETÉTEK
KÖZLEGZŐI ÜGVEK
Forduljon hozzánk bizalommal
Member Federal Deposit Insurance Corporation

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
8502 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN
Telephone Vinewood 1-8222Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The Only Hungarian Miners' Journal in the United StatesSubscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c Single Copy 6c

Megjelenik Minden csütörtökön Published every Thursday

MARTIN HIMLER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners
by MinersEntered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Mich.
Under the Act of March 3, 1879.

"MINDEN MEG LESZ BOCSÁJTVA..."

Van egy kedves szállóige, amit a magyarok a nem zivősen várt vendégre szoktak alkalmazni: "Maradjanak ott-hon, minden meg lesz bocsájtva."

Ez a mondás jut eszünkbe, mikor azt olvassuk, hogy egy angol parlamenti bizottság fog nálunk a tavasz elején tisztelegni, hogy "az angol-szász nemzetek közt a szorosabb viszonyt sürgesse".

Nagyon meg vagyunk hatva és erősen meg vagyunk tisztelve ettől a kedves figyelemtől, de mégis azt szeretnénk, ha az a bizottság szíves lenne otthon maradni.

Még a szánkban van az ize annak a néhány bizottság-járásnak, amit nem fogunk egyhamar elfeledni és ami a világháborúra emlékeztet bennünket.

Akkor jöttek, szinte hetenként, az angol bizottságok.

Egyik kölcsönt, másik fegyvereket, a harmadik szövetséget kért ettől a nemzetől és ez a botor nép bedült az angol "cousin"-ok tisztelegő látogatásának.

Annyira bedült, hogy azóta is arról vagyunk sok milliót koldusok.

A fiainkól közel százezer beleharapott az európai fübe, ma sem tudjuk miért; a pénzünkbe ellopottak, vagy husz milliárdot elköltöttünk, ostobán, cél nélkül, hogy nekünk mitsem vétő embertársainkat gyilkoljuk.

Most Európa egén megint háborus felhők gyülekeznek.

Emberek, öreg, lelketlen emberek, fiatal örült gazemberek, megint a háboru csóváját forgatják a kezeik közt és...

A franciák egyszerre becsületeselek akartak lenni és arról beszélnek, hogy majd idővel, valamikor, megigérik, hogy még idővel és még valamikor, meg fogják a régi adósságot fizetni.

Az angolok "szorosabb kooperációt" akarnak, hogy ne egy esetleges háboru második-harmadik évében, hanem talán mindjárt a kezdetén menjünk velük vérezni.

Nem azért jön az a bizottság, mert hozni akar valamit ennek a nemzetnek, hanem azért, mert akarnak tőlünk valamit.

Hát sokkal jobb, ha otthon maradnak.

Ha azonban mégis eljönnek, akkor az amerikai lapok mulik, hogy beszéljenek érthetően, egyenesen, mikor itt lesznek és mondják meg, hogy a szoros együttműködésből nem kérünk.

Legfeljebb talán az lenne egy szép együttműködés, ha a letagadott milliárdokat szívesek lennének nagyobb haladékok nélkül megadni.

Vagy talán még jobb lenne, ha nem adnák meg, ha azon az áron hagynának békében bennünket.

KIK MEHETNEK ÁT KANADÁBA LETELEPEDÉSÜK TÖRVÉNYESÍTÉSE VÉGETT?

A deportálással kapcsolatban több újságot jelent meg egy cikk, ami sajnos félreértésre ad alkalmat. A cikk elolvasása után az olvasó esetleg úgy értelmezi a helyzetet, hogy bárki aki az Egyesült Államokban törvénytelenül tartózkodik s mint ilyen a deportálás veszélyének van kitéve, át mehet Kanadába, ott az amerikai konzulátustól vizumot nyerhet s ily módon törvényesen visszajöhet.

Ez a tévedés. Rendkívül nehéz és gyakran lehetetlen az Egyesült Államokban törvénytelenül tartózkodó egyéneknek, — sőt a látogató idegenek is — a kanadai bevándorlási hatóságoktól engedélyt szerezni a beutazásra.

Akiket ezidőszent feltétlen beengednek: az amerikai polgár legközelebbi hozzátartozói, mint: férj, feleség, 21 éven aluli nőtlen, vagy hajdon gyermek, apa és anya. Az apa és anya behozatala esetében, az amerikai polgár gyermeknek igazolnia kell, hogy 21-ik életévét betöltötte.

Az Egyesült Államok kormányja a kanadai hatóságokkal egyezményt kötött, aminek értelmében a fentebbiek beutazási engedélyt nyerhet-

nek. Az amerikai polgár rokon, hozzátartozója érdekében kitölti és beküldi (633 számú) kérvényt a Commissioner of Immigration and Naturalization, Washington, D. C. címre és kéri meg, hogy rokonát a kanadai határon a mi Bevándorlási Hatóságunk megvizsgálja.

Ha a kérelmet helyben hagyják, amint hogygy szólnán minden esetben így van, az illetőt a kanadai határon az Egyesült Államok bevándorlási szolgálata megvizsgálja és ha bebocsátásra alkalmasnak találják — a bevándorlási törvények rendelkezései szerint — egy levélben értesítik erről a kanadai bevándorlási hatóságokat.

Ennek alapján a kanadai hatóságok megengedik, hogy az illető valamely kanadai amerikai konzulhoz forduljon bevándorlási vizuma érdekében.

Ismételjük, az idegennek, aki csupán azért esne deportálás alá, mert 1924 július elseje óta az Egyesült Államok kormányja a kanadai hatóságokkal egyezményt kötött, aminek értelmében a fentebbiek beutazási engedélyt nyerhet-

A GENERAL MOTORS HÁBORUBAN KÖTÖTT

fegyverszünet volt a legnagyobb esemény és Murphy, Michigan állam kormányzója volt a hőse a múlt héten.

A nagy sztrájk közvetlenül több, mint százharmincezer embert kényszerített tétlenségre s legalább százezer ember vesztette közvetve a munkáját. Az üzlet veszteségei arányosan nagyok voltak, természetes hát, hogy ez a sztrájk érdekelte a legjobban az országot.

A fegyverszünet egyelőre nem jelenti egyik félnek a nem jelenti egyi félnek a győzelmet sem, de véget vett a sit-down sztrájkknak, a mely nagyon kételtű fegyver volt, s amely nem talált nagy tetszésre a közönségnél.

A fegyverszünetet megelőző kis flinti csepapatában hibák történtek mindkét oldalról, de a legnagyobb része volt benne a sztrájkolók egyik-másik vezérének, akik — nagyon helyesen — úgy érezték, hogy egy kis zavargás a sztrájkolókat zavarta a közvéleményért folyó csatában.

LÁTHATÓLAG MURPHY

kormányzó kényszerítette a küzdő feleket, hogy álljanak szóba és kössenek fegyverszünetet egymással, voltaképpen azonban a Fehér Ház gyakorolta a legnagyobb nyomást a General Motorsra.

Az elnök részben az acél-trust elnöke által üzenetet küldött a DuPont családnak, hogy a munkások jogait a szövetséges kormány megvédi, részben Murphy által üzent a munkásoknak és az egész országnak, hogy a nélkülöző sztrájkolókat és azok család-jait koplalni és kiéheztetni nem hagyják.

Ez a két üzenet birta rá a General Motors, hogy kezdje meg a tárgyalásokat, mielőtt a sztrájkolók kivonulnak a gyárból, bár idáig az volt az álláspontjuk, hogy csak a kivonulás után fognak beszélni.

Ez volt körülbelül mind az az engedély, amit a múlt heti fegyverszünetben biztosítottak a munkásnak, némi tulás tehát azt "nagy győzelemnek" nevezni.

A SZERVEZET RÉSZÉRŐL

a kivonulás árúll a fegyverszünetig azt kérték, hogy a G. M. előre ismerje el a szervezetet a munkások kizárólagos képviselőjének, amit azonban eddig nem tudtak elérni.

Egyelőre a fegyverszünet, amely legalább 15 napig marad érvényben, nem döntötte el a vitát, de erősen megnyugtatta az országot és megnyugtatta a negyedmilliónyi tétlen munkást, akik most már a sztrájk mielőbbi beszűntetését remélik.

Mint régebben is irtuk ebben a rovatban, a munkások követeléseinek a legtöbbszörre az azok nagy részét elérik.

Jogos a fizetésjavítási igényük, mert a General Motors 135 millió dollárt keresett a múlt évben, amiből a bónusz és az öt centes béremelés alakjában csak husz milliót adtak és helyeztek kilátásba a munk-

illető férje, vagy felesége amerikai polgárnak, vagy gyermeke (kiskoru és egyedülálló) amerikai polgárnak, avagy szülője 21-ik életévét betöltött amerikai polgár gyermeknek.

A bevándorlási vizum megszerzése céljából, csakis ezeknek adnak engedélyt, hogy Kanadába utazzanak.

kásnak, míg hatvanöt millió dollárt kiosztották a részvényesek közt karácsonyra.

A SPEED-UP MÉRSEKLESE

a munkások legméltányosabb kívánsága, mert közismert tény, hogy a modern gépek óriási sebessége valószínűleg ronsokat csinál az automobil munkásból.

Ugyancsak jogos az a kívánság, hogy a munkások szabad szervezkedését ne gátolják és hogy senkit ne üldözzenek, amiért egyik vagy másik szervezetet aktívan támogatja.

Kevésebb jogos az a kívánság, hogy a CIO szervezetet ismerjék el kizárólagos tárgyaló félnek, mint amelynek joga van az ösztimunkásság nevében tárgyalni, mert e pillanatban a szervezet nem képviseli a munkások többségét.

Hogy ez így van, azt a szervezet kebelébe nem tartozó munkások tömeges lázongása mutatja, akik részben az AFL mellett, részben a "kompanyia juni" mellett nyilatkoznak.

E ROVATBAN IGYEKSZÜNK

lehetőleg hü képet adni a helyzetről, akár tetszik az nekünk, akár nem s ez kényszerít rá bennünket, hogy a CIO szerepéről a valóságot és a saját véleményünket megírjuk.

Természetesen tartottuk és tartjuk, hogy ezért támadások érnek bennünket s nem lepett meg, hogy a "közös front" magyar nyelvű organumai azokat az ezreket számlálják, amiket e sorok írója kap a gyárosoktól.

Az ugynevezett Himler-lapok hirdetései rovatai felkelhetnek rá a legegyszerűsége, hogy milyen buta ez az állítás.

Sem e rovat, sem e sorok írója nem szorul védekezésre, csak felvilágosításképpen mutatunk rá, hogy a CIO eddigi taktikája ugyanazt a hajlamot áruja el a Lewis részéről, amely Sztalinizmust, vagy Hitlerizmust csinált a United Mine Workersból.

A bányászok egykor demokratikus szervezetét nyolc év óta John L. Lewis diktátor módjára uralja, az összes kerületi és alkereküti tisztviselőket ő nevezi ki, anélkül, hogy a tagság akaratával törődne és mert a UMWA masinériája a kezében van, tehetetlenek a munkások.

HA HASONLÓ SZERVEZETET

építenek ki az autó iparban és esetleg a nehéz iparban, az lehet a Lewis szervezete, az lehet a CIO alakulata s abban a munkásoknak joguk lesz adót fizetni, de azok a szervezetek nem lesznek a munkások demokratikus szervezetei s azokban nem lesz szava a munkásnak.

S mert John L. Lewis a fegyverszünet után nyomban kijelentette, hogy békét másként nem engedélyez az autó-iparban, csak ha elismerik az ő szervezetének a kizárólagos uralmát — amelynek nincsen többsége — félni lehet tőle, hogy a háboru hosszú lesz.

Amíg Lewisék nem bírnak többséggel, addig teljes joguk van az AFL tagjainak, hogy ők is tárgyaló felek legyenek, mikor a munkás sorsát intézik s addig a "kompanyia juni" is igényt tarthatnak a meghallgatásra. Mikor Lewis megszerzi magának a számot tevő többséget, akkor lesz rá joga, hogy a munkások kisebbségét is csatlakozásra "nógassa", az ilyen kizárásokban megszokott és elfogadott fegyverekkel.

A GENERAL MOTORS

vezetőinek látniok kellett, hogy egyes gyárakba a szervezőket se sem engedték a munkások, hogy több gyárakban a munkások döntő többsége a sztrájk és a szervezet ellen nyilatkozott, — higgyék el a "közös front" organumai, hogy mi a helyzetet pontosan ismerjük s ilyen körülmények közt nem fogják ők maguk kényszeríteni a munkásaikat a Lewis féle szervezetbe.

A munkások többsége viszont azért nem tőri magát az alakulatba, mert annak az élén Lewist látják — harmincezer autómunkás dolgozott régebben bányákban — és mert egyáltalán nem lelkesednek a cárnak arra a kijelentésére, hogy a "kizárólagosság" a fő s azon kívül könnyű az egyezés.

Ha már az auto-munkás négy-öt heti keresetét elveszti, a béremelést, a speed-up mérseklését és a szervezkedés szabadságát látják a legfőbb céljainak, nem pedig azt, hogy a Lewis szervezete bírjon kizárólagos monopóliummal, hogy tőlük a szervezeti adót szedhesse.

LÁTNI KELL ÉS LÁTJA

az auto munkások többsége, hogy milyen eredményeket ért el Lewis a bányászok számára, ahol olyan "kizárólagosság" joga van, akár Stalinnak, vagy Hitlernek.

Minden bányász tagja a U. M. W. A.-nak, ahol létezhetnek szervezett munkások, minden bányász megfizeti a maga évi 12-14 dollár adóját s a négyeszetvenezzer tag ereje és évi hat millió dollárja nem képesítette még rá Lewist, hogy Kentuckyt, vagy akár Pennsylvania, akár a Virginiák acél bányáit beszeresse, amely egy nagyon nagy százaléka az ipar-
Érthető, hogy a bányászok is el vannak keseredve, amiért Lewis nem talál munkát magának közöttük s az auto-munkások is azt látják, hogy nem a bányászok száz százalékos beszerzése és boldogulása, hanem a kizárólagos tagsádjai volt fontos Lewisnak. Ezt a "közös front" magyar lapjai talán nem tudják, de az autóiipar munkásai aránylag elég pontosan vannak informálva.

NEHEZ MEGÍTÉLNI, HOGY

az auto iparban és az azzal rokon iparágakban hol sztrájkolnak, hol sztrájk nélküli tétlenségben vannak a munkások, de ezen az iparon kívül jelenleg nagyobb sztrájk csak az üvegiparban és a kikötő és hajómunkások közt van folyamatban.

Az üvegiparban a sztrájk és a béke ügyét Murray, Lewisnak kitűnő, megbízható és a vezérnél sokkal és méltán jobb hírű hadsége vette a kezébe és remélhető, hogy abban a napokban békét csinálnak.

Részben azért, mert a CIO képessége akarja tenni a General Motors versenytársait a további munkára, részben azért, mert a múlt héten — Európából importáltak üveget, hogy az autógyárak képesek legyenek dolgozni.

Kétségtelen, hogy az üvegipar munkásaiban meg van már a hajlandóság az észszerű békére, de ha megtudják, hogy az ő békéjük azért lesz soványabb, mert a General Motors konkurrensait akarja Lewis támogatni, esetleg nem fognak lelkesedni a békéért.

A KIKÖTŐ MUNKÁSOK

sztrájkja közeledik a végéhez. Az ellenfelek majdnem mindenben megegyeztek s a még vitás két pontban nincs igazsága a munkások vezérkarának.

A kikötő munkások által követelt hat óras shiftát hajlandók a dock-tulajdonosok megadni, de azt követelik, hogy a hat óra leteltével a szervezet új shiftát adjon a számukra s ne legyenek kénytelenek a munkaidőt kitöltött shiftával másfélszeres fizetés mellett dolgoztatni.

Ha a munkások azt követelik, hogy hat óra legyen a munkaidő naponta, akkor állniok kell ezt a kívánságot és alkalmas adni más munkásoknak, hogy őket a munkában felváltás, nem pedig arra használni a hat óras shiftát, hogy tíz órát dolgozva, külön keresetet kényszerítsen ki magának. Csak jöhizeműségük nyilvánításával nyerhetik el céljaikat a munkások s a hat órai shifta követelésének az a jogos alapja, hogy munkaal-kalmat adjanak másoknak és hogy pihenhessenek a többi 18 órában.

Nem jogos az a kívánság sem, hogy a tengerészek munkakönyvét eltöröljék, mert a tengerészekre utasok élete van bízva és igenis tudnia kell a hajóstársaságnak, hogy a hajókon csak teljesen megbízható munkások dolgoznak.

Hogy ez így van, azt maguk a sztrájkoló munkások vezérei igazolják, akik nem hajlandók ezt a két kérdést szavazás alá bocsájtani, bár erre kérték

őket a múlt héten. Minthogy a többi követeléseket megkapták, valószínű, hogy a béke meg lesz a napokban.

A TOLEDÓI GÁZGYÁRI

munkások sztrájkja keltett még feltűnést a múlt héten s ez esetben a közönség teljes rokonszenvét bírják a munkások, mert nem azon voltak, hogy a társaságot s a várost terrorizálják, hanem gondoskodtak róla, hogy a lakóházak el legyenek látva szolgálattal.

Természetesen ezeken kívül egész csomó sztrájk volt folyamatosan a múlt héten, amelyek közül sok helyen a General Motors sztrájkjához kívántak csatlakozni a munkások s több helyen más iparban sztrájkoltak.

Nyolcvan kilenc olyan sztrájk volt, amelyeknek semmi közük az auto-iparhoz és amelyekben száznál többen voltak kint a munkából.

A nagyobb sztrájkok mind egyikenél megjelenik a szövetség munka-miniszteriumának a képviselője, de eddig egyenesen nem avatkoztak csak a kikötő munkások sztrájkjába.

Azt ma már természetesnek tartják az egész országban s az ellen nem is mernek felszólalni a lapokban, hogy a sztrájkolók nékülözö családjaikat étellel ellátja a szövetség.

JOGOS, INDOKOLT ÉS

helyes volt az a felvonulás, amit a WPA munkások háromezer delegátusa rendezett Washingtonban a múlt héten.

(Folytatás az 5-ik oldalon)

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET NAGY TÁRSASUTAZÁSA MAGYARORSZÁGBA

és
AZ AMERIKAI MAGYAR ÚJ NEMZEDÉK
Zarándoklata BANDHOLZ
TÁBORNOK szobrához
INDUL NEW YORKBÓL

1937 JULIUS 24-ÉN

a North German Lloyd
EUROPA
nevű gyorshajóján

A bremerhaveni kikötőben, közvetlenül a hajó mellől induló "Verhovay Gyorsvonat" szállítja majd az amerikai magyarság követit Budapestre, ahol ünneplés fogadattásban részeseznek.

Minden amerikai magyar részt vehet a kirándulásban. Tegye meg az előkészítőket már most és lépjen érintkezésbe a helyi hajóügynökséggel.

Ez lesz az amerikai magyarság életének egyik legmagasabb eseménye

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

THE KANAWHA VALLEY BANK
CHARLESTON, W. VA.
ALAPITVA 1867-BEN

A FEDERAL RESERVE SYSTEM TAGJA
Ez a hatalmas pénztárcza 67 év óta szolgálja becsülettel ügyfelei érdekeit

Ez az egész biztonságban a helyező el megtakarított pénzt az állam legerősebb bankjainak egyikében. E bankban elhelyezett betéteket a Szövetségi Kormány garantálja. —: Kifizető osztálya teljes felelősség mellett utal át pénzeket a világ bármely részébe, akár dollárban, akár pedig más pénznemben.

HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA, HAZAI PÉRES ÉS PERENKIVÜLI ÜGYEK SZAKSZERŰ INTÉZÉSE. ÁLLAMI KOMPENZÁCIÓS ÜGYEK BEN SZEMÉLYESEN KÖZBENJÁR

CSANÁDY PÉTER
Külföldi Osztályvezető.

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

A delegátusok bizottságot küldtek az elnökhöz és a kongresszus két házához s elég szerényen csak husz százalékos béremelést kívántak, bár szerintük legalább ötven százalékos javításra lenne jogos igényük.

A segélymunkák munkásai éhbéért kezdtek dolgozni s azóta felment az ára mindennek, a husz százalék tehát csak azt az éhbért állítaná vissza, amit a szükség munkák kezdetén életbe léptettek.

A felvonulást kommunista kezek rendezték s azért félünk tőle, hogy nagy eredményeket nem fognak elérni. Az egymással harcoló két szervezet vezetői azonban nem törődnek ezzel a szerencsétlen emberekkel, mert a leginkább már idős nincstelenek nem képezhetik a jövőben milliós tagságdíjak forrását.

NEM KIS MEGLEPETÉSSEL

szolgált Roosevelttel a kongresszusnak a múlt héten. Miután évek óta fennáll a jogos panasza, hogy a szövetségi kormány különböző szekciói néha egymás ellen, néha párhuzamosan működnek, ami sokba kerül a nemzetnek, az elnök végre kész tervet adott át a kormány gépezetének az át-szervezésére.

A terv jó s az ellen nem is igen mernek súlyos kifogásokat emelni, bár a két új miniszterium felállítására költséges, de van a tervnek egy része, amit nagyobb küzdelem nélkül nem fog lenyelni a kongresszus.

Az elnök azt akarja, hogy a kormány minden departmájében minden alkalmazott állása meg legyen védve s mindegyiket a tehetsége és munkakészsége szerint értékeljék.

Ez azt jelentené, hogy a szenátor és képviselő urak nem rakhatták be minden választás után a kortések tizeit dzsábockba s így legértékesebb kiváltságai megszűnnének.

BÁR A VALASZTÁSOK ELŐTT

a polgárság egyre hangosabban követelte és mindkét párt egyre hangosabban ígerte, hogy a régi állapotokat megszüntetik és a kormány dzsábock kortes-jutalmak nem lesznek, nem meri az ember hinni, hogy ezt nagy küzdelem nélkül megszavazzák a honatyák.

Az ellen is sokan jogos kifogást emelnek, hogy az elnök keveset kért a költségvetésben a segélyek és segélymunkák céljára s valószínű, hogy a törvényhozás bőkezűbb lesz az elnöknel.

A múlt héten egyébként meghosszabbították azokat a rendkívüli felhatalmazásokat, amelyek képessé teszik az elnököt, hogy a dollár nemzetközi és belföldi értékét szabályozhassa. Ugyiszint meghosszabbították az RFC létezését.

Aránylag csendes volt a kongresszus munkája, mert a kényesebb kérdéseket csak a költögetés megzavarása után tárgyalják.

HUSZONHÁROM KORMÁNYZÓNOK

irt az elnök a múlt héten, hogy a gyermekmunka korlátozására hozott s már nyolc éve körbe cirkáló alkotmány-módosítást szavazzák meg a törvényhozással s valószínű, hogy elég államban teljesítik a kívánságot.

Eddig a 8 év alatt huszonegy államban fogadták el a módosítást, de az a 21 állam képezi az ország lakosságának a nagy többségét.

Valószínű, hogy kevés állam törvényhozása merésze jelenleg a módosítás ellen szavazni, különösen ha végig nézünk az ipari államokon, amelyekben már állami törvényeket is hoztak a gyermekek védelmére.

E tekintetben a legmesszebb New York állam akar menni, amelynek ilyen törvényt a nyáron a Supreme Court ki dobta.

Most New York állam nemcsak a gyermek és a nő munkáját akarja új törvényben védelmezni, hanem azokat a férfi munkásokat is, akik huszonegyedik évüket el nem érték.

FELPANASZOLTA

e rovat egyik olvasója, hogy nem emlékeztünk meg a Dies javaslatról, amely minden idegen polgárt le akar venni a segélylistáról.

Az idegenek ellen egy másik, hasonlóan komisz javaslat is van a szenátusban, amely elrendelné, hogy az idegeneket regisztrálják.

Azért nem irtunk egyikről sem, mert nem érdemes komolyan venni egyiket sem. Ilyen freak-javaslatok százait terjesztik be a kongresszus minden ülésén, de a két indítvány egyike sem fog tárgyalás alá kerülni.

Sokkal komolyabb figyelmet érdemel az a javaslat, amely a törvénytelenül itt tartózkodó idegenek javát szolgálja s amely azt indítványozza, hogy ezeknek az embereknek az itt-tartózkodását törvényesítsék.

Ez a humánus javaslat tárgyalásra fog kerülni és meg kellene mellette minden idegen származású polgárnak mozdulni.

A GAZDASÁGI HELYZET

a nagy sztrájk dacára kedvező képet mutat a múlt hétről. A sztrájkot még túlságosan meg nem éreztük, mert a munkások még a múlt héten is kaptak fizetést a legtöbb gyárban, ahol már nem dolgoztak.

Az ugynevezett alapiparokban, a széniparban és a nehéziparban van munka s a nehéziparban azt jelentik, hogy az autógyárak törölt rendeléseinek a hatását erősebben még nem éreztük.

Fel lehet tenni, hogy bizonyos helyeken a napi szükség-

letnél több acélt rendelnek, egy esetleges sztrájkotól való félelemben, de ez nem lényeges része a munkának.

A szövőiparban is erős aktivitás van és az egész könnyű iparban elég jól dolgoznak.

A KERESKEDŐK A ROSSZ

és az üzletre nézve kedvezőtlen időjárás dacára némi forgalom emelkedésről adtak számot, bár az enyhé idő a téli holmi forgalmát csökkenti.

Különösen nagy a forgalom wholesale-ban, mert a kereskedők általában azt hiszik, hogy jó év lesz és a korai husvéti ünnepekre való tekintettel nagyobb rendeléseket adtak le a múlt héten.

Az általánosan emelkedő árrakkal szemben nagy megnyugvást keltett a Montgomery-Ward új tavaszi árjegyzéke, amely általában egy százalékos árcsökkenést ígér a vevőknek.

Annál kellemetlenebb benyomást tett, hogy a nagy mail-order áruház a részlet-vásárlást megkönnyíti, mert jelenleg is éppen elég hitel-vásárlásba bocsájtja az ország lakossága, amit nem lehet egészséges tünetnek nevezni.

A FARMEREK

rendes árakat kapnak a termésért, bár a marhatenyésztők előre és élénken tiltakoznak a kormánynak az új intézkedése ellen, amely Argentina egy részéből a huszbehozatalat tovább nem tiltja.

Nagyobb áresést csak a baromfi és tojástermelők észleltek, akiknek a segítségére sietett a kormány nagy tojásvásárlásokkal a múlt héten. Ezeket a tojásokat a segélyezett munkások közt fogják kiosztani.

Különös felháborodást kelt a termelők közt, hogy amíg a farmernek fizetett árak súlyosan leestek, a tojás kicsinyleni ára nem sokat esett az utolsó két hétben.

A citrus-termelők (grapefruit, narancs és citrom) azon panaszkodnak, hogy a californiai és texasi termést a hideg megdezmálta s ennek megfelelően az árakat nyomban emelték és így inkább a fogyasztóknak lenne okuk panasza.

A többi téli zöldség mellett megjelent a piacon a floridai eper és krumpli a múlt héten s mindkettőért tisztességes árakat fizettek.

A TRAGIKUSAN VÉGZÖDÖTT

gyermekrablás tartotta izgalomban a nemzetet a múlt héten s kétségtelen, hogy a szövetség titkos rendőrei nem nyugosznak, amíg a valószínűleg örült gyermekrablót el nem fogják.

A bűnkronikában New Yorknak a racketeerek ellen indított háborúja csinált újságot a múlt héten, mikor a legnagyobb és legveszedelmesebb racketra, a "number" racketra lecsaptak. A number racket a legszegényebb embereket fosz-

togítja s különösen a negerektől rabolnak be milliókat évente.

Nagyon szomorú, hogy a racket-háborúnak az első héten három szervezeti botrány van. A mozi-gép kezelők szervezetének egy tisztviselőjét, a pékek szervezetének négy tisztviselőjét és az elektrikus munkások szervezetének összes üzleti könyveit lefogták s azzal vádolják őket, hogy a munkás szervezetekből a tisztviselők (a tagság tudta és akaratán kívül) racketet csináltak.

ÖTVEN MILLIO DOLLÁRT

hagyott Charles Hayden new yorki tőzsde-ügynök és bankár gyermekjótéti célokra és rokonai kijelentették, hogy a végrendeletet megtámadni nem fogják.

Nekünk sokkal jobban tetszenek, ha bankár urak nem rabolnának össze ötven milliókat s ez esetben a társadalom nem lenne ilyen gyermekvédelmi alapokra sem szükség, de a jelenlegi rendszerben örömmel kell regisztrálni ilyen eseményt.

A hatalmas alapot szegény gyermekek nevelésére és jobb tanulók ösztöndíjjal való ellátására fordítják.

EUROPÁBAN HITLER ÉS

Mussolini tárgyalásait lesték a múlt héten, mert a két diktátor magatartásától függ, hogy tudnak-e az óvilágban a közel jövőben tartós békét csinálni.

Most bejelentették, hogy hajlandók a spanyol felkelő fenn tartás nélkül támogatásával felhagyni, ha Anglia és Franciaország belépnek abba a "blokkba", amit a kommunizmus ellen csináltak s melynek egyelőre rajtuk kívül csak Japán a tagja.

Mint hogy a franciák szoros szövetségben állnak a Szovjet-let, természetes, hogy ennek a feltételnek a teljesítése nem könnyű, bár Angliában a konzervatív kormány készséggel tenne eleget a kérésnek.

AKÁRMENNYIRE VALTOZOTT

a helyzet azóta, mióta Spanyolországban a polgárháború kezdődött, tagadhatatlan, hogy Anglia jóakaratu semlegessége tette lehetővé a forradalmat s ugyancsak Anglia óhajtott a spanyol, hogy a madridi kormányt elüldözzék a helyéről.

Az angol kormánynak Franco csak azért nem tetszik, mert a felkelők vezére erősen le van kötelezve Mussolininak és Hitlernek, de még ma sem óhajtanák Angliának, hogy a ma már kétségtelenül vörös kormány maradjon a nyeregben.

Más kérdés, hogy milyen messzire menne és mehetne el a liberális francia kormány egy ilyen blokk támogatásával, mikor annak bevallott célja továbbra is az lenne, hogy Francot "győzni engedjék."

HIÁBA TILTOTTA MEG

Anglia, hogy polgárai önkéntesen beálljanak a spanyol hadseregek bármelyikébe és hiába kapott ugyanilyen felhatalmazást Blum is a francia parlamenttől a múlt héten.

A két diktátor nem fog semleges maradni, mert Franco veresége olyan súlyos csapást mérne a tekintélyükre, amit reszkirozni nem mernek.

Viszont Franco csak akkor győzhet, ha igazi nagy hadsereget kap továbbra is a németektől és az olaszoktól, mert az általa megszállt spanyol területeken katonákat kapni nem képes.

Hiába jelentik nap-nap után, hogy az ország nagy részét a felkelők tartják megszállva — amit nem is lehet tagadni, — amíg katonákért tisztán a külföldre vannak utalva, addig kénytelenek bevallani, hogy

uralmukat és győzelmüket senki nem kívánja az országban. (Az arisztokratákat, a papságot és a katonatisztek kivéve.)

AKÁRMIT FOGNAK HÁT

határozni a hatalmak, a spanyol polgárháború még sokáig tart, hacsak Anglia munkásai nem kényszerítik a kormányt, hogy a kétszínű játékkal felhagyjon és szüntesse be a spanyol felkelők támogatásának a lehetőségét, ami nem hozna jelenleg európai háborút magával.

Ha Francot a külföldi segítségtől elvágják, akkor valószínűleg két hónap alatt teljes vereséget szenvedne.

Mint azonban fentebb irtuk, erre nem sok a valószínűség és így a szerencsétlen spanyol nép még hosszú ideig várzik, mert ugy akarja azt két diktátor és mert Albion kormánya nem tudja magát határozott politikára elszánni. (Itt érdemes megemlíteni, hogy az amerikai magyar kommuniszták a spanyol lojalistáknak gyűjtönek, mi azonban nem ajánljuk, hogy ilyen pénzeket rájuk bizzanak. Akik tehát úgy érzik, hogy a spanyol kormányt támogatni akarják, a pénzt küldjék az amerikai bizottságnak.)

NÉMETSZÁGBAN A VALLASHÁBORU

ujból fellángolt, mert a kereszténység nyílt és burkolt üldözését az egyház képtelen szó nélkül eltűrni.

A katolikus püspökök lapjaikban Krisztus állandó gyalázása ellen kikeltek és rámutattak, hogy Krisztust a zsidóság adta a világnak, indokolatlan barbárság tehát a zsidókat üldözni s a bibliát meghamisítani. Erre a Ludendorff vezérlete alatt álló német-pogány lapok nagy ujjongással jelentették ki, hogy a németeknek ott kell hagyni a kereszténységet, mert az zsidó eredetű s mint olyan, nem kívánatos a német nemzetnél.

A SZOVJET OLYAN NAGY

arányú költségvetéssel lepte meg Európát, hogy a külügyminiszteriumok valósággal hideglettel kaptak rá, különösen a közel negyven százalékkal felemelt hadügyi tételekre.

A németek állandó kardcsörtetése és a "kommunista ellenes blokk" alakítása indokolja a Szovjet hadi készülődéseit s még csak szemükre sem dobhatják ezt a kapitalista államok sajtójában.

Dicséretükre kell megjegyezni, hogy közoktatásra majdnem olyan összeget irányítottak elő, mint hadügyi célokra, amiket nem mondhatunk el minden államról.

Természetesen most a többi európai államok hasonló költségvetésekkel fognak felelni és az állg való fegyverkezés tovább tart, amíg végre nem állig, hanem halálig fegyverbe lesz állítva minden nemzet a világon.

LATIN AMERIKÁBAN

csak Peruból jelentettek összeesküvést és letartóztatásokat a múlt hétről, amit onnan már megszoktunk.

Sokkal érdekesebb hír jött Chiléből, ahol a minimális munkabérek és a maximális munkaidőt törvényesen megszabták s ahol az üzletvilág valóságos forradalmat hirdet a kormány és az új törvény ellen.

Elsőnek az amerikai T. A. T. emelte fel alaposan a telefon árát, amit a kisebb belföldi vállalatok eleinte félfelénken követtek.

Az új törvény és az annak nyomán támadt válság hatása alatt az egész kormány lemondott.

A Chako béketárgyalások olyan kedvező irányt vettek,

hogy a múlt héten a két ország közt a kereskedelmi forgalom is létrejött.

KINÁBAN EZUTTAL

nem Japán okoz bajokat, hanem a különböző kínai frakciók, amelyek képtelenek békében élni egymással.

Most a délkínai kommunista tartományok hadserege veszélyezteteti bizonyos tartományokban Nanking hatalmát és az új hadi zónában olyan a helyzet, hogy a külföldi kormányok az alattvalóikat azokból kirendelték a múlt héten.

Sokan azt hiszik, hogy a kommuniszták részleges megerősödését a nankingi kormány nem bánja, mert a Japán ellen háborút követelő kommunista frakció teszi őket képessé, hogy Japán ellen bizonyos erőt mutassanak az utóbbi hetekben.

MAGYAR AMERIKA

igaz örömmel és testvéri szeretettel üdvözi a Pázmány Péter tudományegyetemének karát, amely több helyen már nagy sikerrel fellépett.

Természetesen a kommunisztáknak ez sem tetszik és azon a címen hirdetik a vendégek ellen bojkottot, hogy a magyar egyetemnek numerus-klauszus-szegyene a nemzetnek.

Természetes, hogy a numerus-klauszust elítéli Amerika minden magyara, de az énekar tagjait igazán nem lehet felelőssé tenni azért, amit a magyar törvényhozással a magyar terror rémnapjaiban csináltak s mi nem láthatunk bennük mást, mint magyar testvéreket, akik a magyar nemzetnek propagandát csinálnak.

A rendezés fogyatékoságán mulik, hogy leginkább magyar negyedekben és magyar közönség előtt lépnek fel, ami azonban a magyarok vendégszeretetét csak fokozza.

Bármi lesz utjuk eredménye, egy benyomást biztosan elvisznek magukkal, hogy t. i. Amerika magyarsága hű maradt a nemzettségéhez és szülőföldjét soha nem szünt meg szeretni.

PAIN-EXPELLER
Merev a háta? Áldott és gyors enyhülést kap — párszori bedörzsölés után.
PAIN-EXPELLER
sősörszeszt sikeresen használják 1867 óta.
WORLD FAMOUS LINIMENT

KENTUCKY LEGJOBB DOHÁNYA
pipára vagy bagóra, 5 font 60c.
10 font \$1.00, — 20 font \$1.90.
Cseréppápa ingyen.
UNITED FARMERS
Mayfield, Ky.

Manufactured by Baking Powder Specialists, who make nothing but Baking Powder... Controlled by Expert Chemists

for ECONOMY and SATISFACTION use
Double Tested! Double Action!
KC BAKING POWDER
Same Price Today as 45 Years Ago
25 ounces for 25¢
Full Pack ... No Slack Filling
MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

The 7 Kraft Cheese Spreads
now in new-design Swankyswig glasses!

Sparkling glasses strewn with bright stars... the new Swankyswigs. You'll want to collect a whole set. And while you're doing it, get acquainted with all seven of the delicious Kraft Cheese Spreads. They're marvelous for sandwiches, salads and appetizers.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:
EGY ÉVRE \$3.00
FÉL ÉVRE \$1.50

MAGYAR EV. REFORMÁTUS EGYHÁZ

KÖZPONT: MORGANTOWN, W. VA.

— UTÁZÓ LELKESZI KÖRZET. —

Lelkész: BORSOS ISTVÁN, 537 Richwood Avenue,

Morgantown, W. Va. — Telefon: 1238-R.

Gondnok: Gyurkó Gábor, Star City W. Va.

ISTENTISZTELETEK SORRENDJE, NOVEMBER 1-TŐL:

Minden hónap első és harmadik vasárnapján, délelőtt 10 óra 20 perctől; Morgantown, W. Va., RFD. No. 4, Evansdalei, Star City, uton levő magyar református templomban; előtte vasárnapi iskola. A "sátoros" ünnepek urvacora osztás ugyanott.

Minden hónap második, negyedik és ötödik vasárnapján, vidéken, Monongalia Countyn kívül levő bányatelepek: Fairmont, W. Va. központtal.

Hétköznap magyar tanítás délután fél négytől asokon a helyeken az állami iskolákban, ahol a szülők a tanítói utiköltségét megfizetik.

Nyári mindennapos magyar iskola, délelőtt és délután szintén ott, ahol a szülők a tanítói utiköltségét megfizetik.

CONNELLSVILLE, PA.

SENT IMRE RÓM. KATH. HITKÖZSÉG

P. O. Box 496. — Telephone 98.

JÉZUS SZIVE RÓM. KATH. HITKÖZSÉG

BROWNSVILLE, PA.

P. O. Box 264. — Telephone 176.

Plebános: Szabó Nándor.

JANUÁRI ISTENTISZTELETEK SORRENDJE:

JANUÁR 24., — IV. VASÁRNAP:

Reggel 9 órakor Conneltsvillen kismire.

Délelőtt 11 órakor Daisytownban nagymise.

Délután 1 órakor Brownsvillen litánia és szent beszéd.

JANUÁR 31., — V. VASÁRNAP:

Reggel 9 órakor Brownsvillen kismise.

Délelőtt 11 órakor Conneltsvillen nagymise.

Amerikai Betegsegélyző és Életbiztosító Szövetség

ALAKULT 1892-BEN

Megbízható, Olcsó és Jó Testület.

Kövényeink Kézpénzértékűséggel Birnak.

A Legtöbb Kedvezményt Adó Kövényeket Nálunk Szerezheti Be. A Tagok Kézpénzt Kaphatnak Kövényeikre.

BETEGSEGÉLY-BIZTOSÍTÁS. — GYERMEK-BIZTOSÍTÁS.

1412 State Street

Bridgeport, Conn.

Gyerekenember meg gyerekasszony

Irta: Szentimrei Mártha

Abavár parányi falu, hirtől se sokan ismerik. Vasutja nincs. Fehér házai úgy guggolnak egy erdőborított domb alján, mint kisgyermek anyjuk szoknyája mellett. A haragszó dombonáll, sárga templomocská kerek tornyából hirdeti a deket, de misére csak kéthetenként szólítja a vallásos lelkeket, amikor a szomszéd-falu plébánosa jön át. Plébánia nincs Abaváron, de iskola igen, — meg kocsmá is. A kocsmáros az egyetlen zsidó a faluban, mégse gazdagodott meg, olyan szegény maradt egész életében, mint akiknek hitelezett évről-évre. Szegény a falu népe. A legszebb ház a faluban, mindjárt az iskola mellett a Takács Tüzes Istváné volt. Amerikában vasgyár poklában, kerek tíz esztendei robottal szerzett vagyonából építette — de nem sokáig élvezhette szorgalma gyümölcsét. Három év múlva meghalt tüdőbajban, hosszas szenvedés után. A tüdőbajt is Amerikából hozta, a dollárokkal együtt. A szép házat özvegye s egyetlen fia Sándor örökölték.

Mindössze tizenhétéves volt Sándor apja halálakor. Hatalmas, déceg termete 3—4 évvel idősebbnek mutatja. Anyja elkapta, míg egyedül nevelte s apja meg se próbálta, hogy kordában tartsa, mert fáradt ember volt már, meg elvakult apai szeretetében szemet hunyt csupa erő és egészséges fia minden hibájára. Szép volt a lobogószemű barna legény, nagyon illett rá a Tüzes név, mert a munka égett kezében s ha tekintete rávilágolt egy lányra, annak orcája rögtön lángra borult. Szilaj, erőszakos természetű vele született, senki se fékezte. Azt a két szót, "nem szabad" csak az iskolában hallotta. Ott se sokszor, mert már akkor volt valami a nézésében, amitől a tanítója ráfogott pálcája megállt a levegőben. Egyszer bevádolták pajtásai, hogy biciskálát fenyegeti őket. A tanító kihívta a katedrához.

— Ide avval a biciskával!
Sanyi odahajította a nyitott biciskát, de úgy, hogy majdnem a tanítóban állt meg. Aztán megfogta az asztal lábát és felborította. Zuhant a vastag osztálykönyv, csőrömpölt a tintatartó, gurult kréta, plajbász, vitították a kislányok, Sanyi pedig kirohant az iskolából.
— Mér csináltál olyan kárt?
Ennyit mert neki az anyja mondani, mikor panaszra ment a tanító.
— A biciskám az enyém... ő pedig el akarta venni... — felelte Sanyi. — Így pánok el véle mások is, ha az enyémhez nyúl.
Az anyja kért helyette alázatosan bocsánatot. A tanító szerencséjére jó feje volt a gyerekeknek — de azért fellélegzett, mikor kikérült a keze alól.

A depressió új felfogást hozott magával és ami egy éve réig kétséges volt, azt ma gazdaságnak és valóságnak fogadják el általánosan ebben az országban.
A depressióig csak egyféle jogot ismertünk.

És bár tavaly Magyarország egyik legújabb helyre fogadták, mikor először kétféle jogról beszéltem, itt nálunk ma már nem kétséges, hogy — ha nem is bíróságnál — általánosan kétféle jogot ismernek.
Earle kormányzó a múlt hétkben meglátogatta Pennsylvania "bootleg" szénvidékét, ahol tizenháromezer ember opja" a szentet, mikor azt valamelyik bányatársaság szénüldjein saját magának bányász és kijelentette, hogy am fogja onnan a bányászot kiaverni.

A Keystone State embersé-s kormányzója megálaptot, hogy az "emberi jogok" a "irtokjog" felett állanak és a "törvény" felett állnak az "emberi jog" de a sokkal segebb angol nyelvből ne-

Apja temetése után nyomban anyja elébe állt:

— Engem nagykorusítasson! Én fellettem ne gyámkodjon senki!
— Ugy lesz, ahogy akarod, édes fiam.
De hát hogy kell azt?
— Az az én gondom!

A legény ügyvédet fogadott s az kijárta, hogy Takács Tüzes Sándort "mint aki testi és szellemi fejlettségénél fogva saját ügyeinek intézésére képes" — nagykorúnak nyilvánították. Igaz kicsit soká tartott, mint minden hivatalos eljárás. Sanyi már közeledett tizenhétéves kora felé és senki se hívta Takács Tüzesnek falujában, hanem Nagy Tüzesnek, mivel ő volt a legmagasabb Abaváron és környékén. Pedig a palósok közt ritka az alacsony növésű. Amikor betöltötte tizenhétévesét, bejelentette anyjának, hogy házassodik.

— Még katona se voltál, fiam, lelkem! Ilyen legényt pedig nem mustrálnak ki! Aztán még ráérsz nyugót venni a nyakadba — mondta sügva.

— Én megházassok, attól berukkolhatok, mikor behívának.

Anyja több szót nem is vesztegetett rá, tudta, hogy könnyebben kidönthetne egy vén tölgyfát pusztá kézzel, mint lebeszélhetné fiát valamiről, amit a fejébe vett. Mindössze annyit kérdezett:

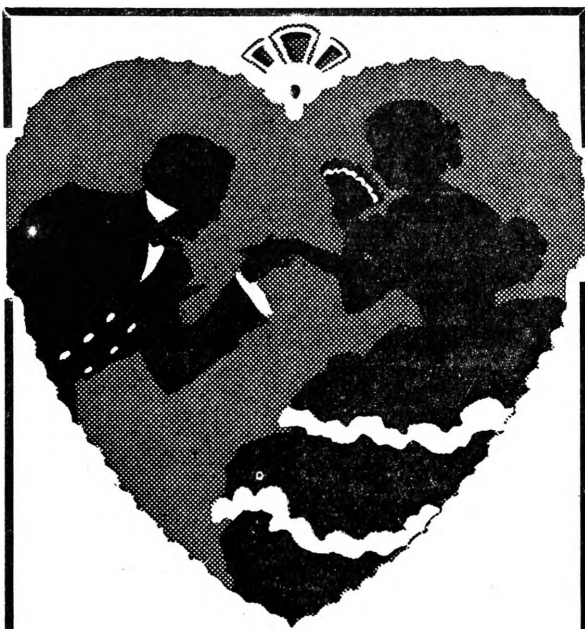
— Kit veszel el?

— Gondolhatnám... Rokolya Magdit.
— Bárcsak csudát tenne Isten... és ne menne hozzá Magdi... — fohászott magában Tüzesné reménytelenül. Mert hát lehet-e hinni olyan csodában, hogy akadjon a földkerekségén leány, aki ne kapjon két kézzel az ő délceg, módos fián?

Nem óhajította menyének Magdit, nem. Szegény árva volt, akit a nagyszülei neveltek. Igaz, hogy gyönyörű, amilyen csak egy tizenöt éves leány lehet. Nagyanya igen pórázon tartotta, még a fonóba se engedte el, legény nem járt hozzá. Vízre azonban az öreg Rokolyának is szüksége volt, így hát az erdei forrásokhoz mégis kénytelen volt Magdit elengedni, de míg a többi leány csapatostól járt oda, alkonyati tereferére, ő csak magában mehett, jókor reggel, amikor legények nem érnek rá a csavargásra.

Nagy Tüzes azonban mindenre akkor ért rá, mikor kedve tartotta.

Magdi napkeltekor befordult az erdei ösvényre. Napsugarak hullottak be a dagadó pázsitra, ahol rést találtak a bükkfák sűrű lombjai közt s úgy osontak a virágok felé, mintha tilosban járnának. Gyerekenember vagy gyerekasszony (2)..... Magdi parányi lábain keresztül is siklott kettő-három. (Hogy lehet ennek a mindig

EMMA NEM UGROTT

—:~:~:~: A KUTBA ~:~:~:—
és így a Duliczky kastély titkát nem temette magával.

EZ A SZÖRNYŰ TITOK

átokként nehezted a kastély népére, átokként kísérte a kastély elkenyézett gyermekét a grófkisasszonyt a nászútra és átokként lebeggett mindenki felett, akire a sötét titok rávetette a fekete árnyékát.

AZ URI ERKÖLCSÖK

pusztításai, emberek gyöngeségei, bünei, csalódásai, reményei, boldogtársaságai és — boldogságai vannak megírva lapunk legújabb regényében, amely a két haza legjobb írónőjének, a Vasárnapi Ujság egykor ünnepeit, ragyogó tollu irodalmi primadonnájának

SZENTIMREI MÁRTHA

—:~:~:~: LEGUJABB ~:~:~:—

ÉS LEGÉRTÉKESEBB

—:~:~:~: REGÉNYE ~:~:~:—

Nemcsak szórakoztató, izgalmas ez a nagyszerű regény, hanem tele van életigazságokkal, a sors van benne megírva. Az otthon küzdő magyarok sorsa és az Amerikában élő vándor-magyarok élete. Igazán, úgy, ahogy történik.

EZT A REGÉNYT KEZDJÜK KÖZÖLNI

lapunkban február hónapban s ez a regény örökre emékezetes lesz olvasóink előtt. Figyelje, olvassa, kísérje el Csikós Jósikát egy színes, küzdelmes, fájdalmas élet útjain, jön vele Amerikába, vegezen részt a küzdelmeiben és kísérje hűségesen, amíg el nem jut a... többet nem árulhatunk el előre az utjából.

Rendezze az előfizetését, hívja fel ismerősei és barátai figyelmét, hogy most rendeljék meg ezt az újságot, mert SOHA érdekesebb, érdekesebb dolgot nem olvastak ennél a regénynél.

Az új Szentimrei regény címe: **"VÉGSZÉTES NÁSZUT"**

mezitlábakodó lánykának olyan parányi lába, aminőért némelyik grófkisasszony megirigyelhetné?) Szellő simogatta Magdi közepén elválasztott, homlokából hátrafeszített, kétágba cifrán befont szőke haját. (Nem illett végibe az a fakuló pántlika.) Finom, egyenes orrocskáját mindenféle jószág csiklandozta.

Gyöngyvirág izente: "Ide gyere! Felékesítlek!"
Szegfűgombák üzenték: "Belőlünk nagyszerű levest főzhetsz!"

A szamócák rá is nevettek: "Bennünket egyenesen bekapahatsz!"

Magdi szívesen engedett volna mind-egyik csábításának, de a karjain hibálózó korszok visszatartották. Ment andalogva, míg a tisztához nem ért, ahol fehérszürke szikla oldalából csordult ki a jéghideg forrás.

—Kuvik..... kuvik..... kuvik..... hangzott sűrű bokrok közül a halálmadar hátborzongató szava szakadatlanul.

Magda körülnézett. Hosszupillájú nagy barna szemében ezer ördög kacagott. Hangja is turbékoló nevetésbe fulladt, amint elkialtotta magát:

— Ejnye, miféle kornyely bagoly szól itt, amikor minden rendes bagoly alszik? Vagy talán a kakuk itta le magát és azért kuvikol?

A galagonyabokrok megmozdultak és Nagy Tüzes fenyegető arccal toppant a lány elé.

— Mi vagyok én? Kornyely bagoly, részeg kakuk? Szemembe mondjad!

— Egyik se..... csak jómadár!

A fiu felemelte öklét, mintha agyon akarná sújtani.

— Nem félsz?

Magda biztonságba helyezte korszokait a csorgó alá, azután eltakarta arcát, úgy, hogy ujjai közt leskelődhetett.

— Félek! Hogyne félnék! Félek bizony! Jajajajaj!

Sanyi magához rántotta két karjánál fogva.

— Hazudsz, te..... te égetnivaló csalágszemű boszorkány! Nem félsz! Tudod, hogy te rám is taphatsz, mégse bánthatalak.

— Nem tudom, még meg nem próbálok!

Rögtön végignyúlt előtte a fiu, mint akit golyó ért.

— Próbáld meg!

Magda nem mondatta magának kétszer, rátette lábát Sanyi bikanyakára, az mohón elkapta s megcsókolta.

— Majom! — csufolta a gyönyörű szájacská.

— Majomné! — ugrott talpra a fiu.

Majd adok én neked! Hol madár vagyok, hol négylábu! Te..... te!

Karjára kapta mint egy pólásbabát, szenvedélyesen csókoltatta, ahol érte. Magdi átölelte nyakát.

— Engedd el..... gonosz!

— Ha gonosz vagyok, mér ölelgetsz?

— Csak azért, hogy le ne essek.

— Nem igaz. Szeretsz! Ismerd be,

te bűnös Magdolna! — kacagott a fiu.

— Nem igaz, hogy szeretlek! — sutogta a lány s viszonzta csókjait. Eressz el, drága egyetlen Sanyikám..... valaki meg-

lát!

— Bánják is a mókusok, hogy mi mit csinálunk! Meg felőlem láthatja az egész falu! Kinek mi köze hozzá?

— Mer téged nem bánthat senki..... de engem, megver nagyanyám, ha meg tudja. Mindig azt hajtja, hogy head a Jó pásztorok zárdájába, ha legényei szóba merek állni.

— Pedig megtudja hamarosan..... én magam mondom meg neki.....

— Jézusom, irgalmaz! Megbolondultál?

— Meg én! Nem látod milyen ragyogó kedvemben vagyok? Nemsokára enyim leszel Magdikám! Megeksüszünk..... kijárom az engedélyt, ha térdig koptatom is el a lábamat.

— Még akkor is elég magas leszel!
— Adta boszorkánya, most is incselkedsz? Nem csodálkozol, nem örülsz hogy elveszlek?

— Min csudálkozszak? Mán iskolás koromban rámparancsoltál, hogy a tied legyek.

— Te meg szépen szót fogadtál.

— Ki mer Nagy Tüzezzel ellenkezni?

— Nem is tanácsolnám senkinek! De mér is ellenkezni? A tenyeremen foglak hordani..... lehozom neked a csillagokat az égről!

— Magasan vannak..... még te se éred el egyiket se.

— Hát akkor veszek neked olyan köves gyűrűt, amelyik úgy ragyog, mint a csillag. Veszek neked mindent, amit szemed szád kíván. Milyen szép leszel! Nem is tudod, milyen szép leszel, mikor ebben a fakó ruhában is kimondhatatlanul gyönyörű vagy!

Magdi elégedetlenül nézett végig nap-tól, mosástól kifakult ruháján, melynek ingvállát gyönyörű horgolt csipke díszítette. Száját durcásan elbigyesztette.

— **ÉS HA NEM LESZEL A FELESÉGED?**

— Akkor térdepelj le, imádkozd, ütőd az utolsó órád. Így, a két kezemmel, összeroppantom patyolat nyakadat.

(Folytatjuk)

Kétféle jog

("Human Rights" and "Property Rights")

A jogszokás azonban nem vár a törvényre.

Ahogy évtizedeken át — s napjainkban is — elég gyakran a "megiratlan törvények" alapján ment fel egy-egy gyilkost az esküdtészek, éppen úgy a megiratlan jogok alapján fogunk egy ideig a kétféle joggal élni a hazában.

És még le sem rögzítette Earle kormányzó, hogy vannak emberi jogok, amelyek felette állnak a birtokjogoknak, máris olyan következtetést vont le belőle, amely forradalmasítani fogja az életet közöttünk.

Azt mondta a kormányzó, hogy utban van egy felvilágosított korszak, ha még nem érkezett volna el hozzánk, amelyben az alkotmányunk és a törvényeink első sorban kinnálunk majd védelmet a munkás egyetlen tőkéjének, a két kezének. A munkájának, amely eddig szabad prédá és szabad árucikk volt a vásáron.

Ez az új felfogás azt állítja, hogy a társadalom tartozik biztosítani a munkás egyetlen tőkéjét, a munka-erejét és tartozik a polgárait a munka lehetőségével mindig ellátni.

Ez az állítás sem váltott ki hangos ellenzést az országban. Hogy a kapitalizmus jelenlegi formájában miképpen gondoskodhatnánk ilyen módon a munkás tőkéjéről, azt egyelőre nem látjuk, de minden jel azt mutatja, hogy az meg fog történni.

És ha a kapitalizmus jelenlegi formája útjába áll ennek a szándéknak, akkor a forma meg fog változni, mert a novemberi szavazás úgy döntött, hogy az új deal útjain nem fogunk megállni.

Idáig csak a munkaadó és annak az anyagi érdekei szabták meg, hogy a munkás mikor és mennyiért dolgozzék. És bizony a legtöbbször keveset adott az osztás a termelt javakból a munkásnak.

Nyilvánvaló, hogy amíg a munkás nem osztozott soha a termelés profitjából, bármilyen nagy és kivételes profittal dolgozott, a veszteség első sorban a munkást sújtotta, mert a tétlenség elrabolta minden tőkéjét, a munkateljesítő képességét, amit idáig semmi nem védett.

Lehetséges, hogy bizonyos helyzetben egy-egy iparvállalatnak lehetetlen lesz a profitrendszer mellett dolgoztatni és a munkást megint ki akarják majd tenni az utcára.

Ez esetben érvényesíteni fogja a proletár az új jogot, az "emberi jogot" és ahogy a bányászok Wilkes Barre szomszédságában a szentet elvették, úgy el fogják venni a gyárat — legalább használatra — hogy inget, cipőt, ruhát, stb. csináljanak maguknak.

A profit-rendszert egyelőre mindenki, vagy legalább a

polgárság 99 százaléka fenn akarja tartani ebben az országban.

De ma már látja mindenki, hogy csak a profit rendszer állt a gyárok munkájának az útjába, amíg itt tízmilliók éltek nélkülözésben, mikor a terményeink és a gyáraink megvannak, hogy mindenkit bőségesen el tudjunk látni mindennel.

Mielőtt a nemzet még egy ilyen depressiót átélne, mielőtt újra tizenöt millió ember

lenne hajlandó munka nélkül csavarogni és nyomorogni az utcákon, szükség esetén a profit-rendszerrel is végeznék.

És ha a jelenlegi kedvezményezettek ezt nem óhajtják, mint ahogy biztosan nem óhajtják, akkor az ő dolguk és az ő érdekük, hogy megfelelő megoldást találjanak, amely az "emberi jogokat" is tekintetbe veszi, sőt első sorban azokat veszi tekintetbe, mielőtt a nyereség-veszteséggel törődnek.

Millions prefer it to any other dressing!

- Finer ingredients!
- A new type of recipe!
- Mixed a special, more painstaking way!
- Marvelous flavor!

EGYLETI KALAUZ

UJABB VILÁGHAZUGSÁG

A VEZÉR URAK LICITÁLNAK

Az elektromos farm

A BRIDGEPORTI SZÖVETSÉG 373-İK OSZTÁLYA LOGAN, W. VA.

Elnök Veszprémi Sándor. Ugykezelő pénztárnok Gyöngyösi János, kinek címe: Box 832, Logan, W. Va. Pénztáratyár ellenőr: László Ferenc. A beteglátogatás kötelessége az osztály minden tagjának. Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján délután 2 órakor a Gyöngyösi János féle Colonial Hotel tánctermében.

A CONGOI ELSŐ RÁKÓCZI FERENC BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1894 Január hó 11-én Székelye: Congo, Ohio

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján a Ref. Templom alatti iskolában, Drakes, Ohio. Díszelnök Bucskó András. Elnök Titka János. Alelnök Rezes János. Pénztárnok Haralyda János. Jegyző Titka Péter. Kihív minden, az egy-letet érdeklő levél küldendő, címe: Route 1, Corning, O. Pénztár titkár Kocsis István. Ellenőr Tóth V. István. Naplóvezető Varga András. Hármas bizottsági tagok: Szántó János, Pörköly Sándor, Titka Péter. Beteglátogató: Congon Horváth Sándor; Drakesen Lukács András. Zászlótar-tók: Titka Sándor, Dudás Péter. Temérő Lukács András. Egyleti orvos Dr. James Miller. Hivatalos lap Magyar Bányászlap.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 343-İK OSZTÁLYA SOUTH WILLIAMSON, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó 15-ike után vasárnapon a szinesek iskolájában, New Camp, Ky.

Elnök Hegedűs János, Alelnök Dóka István. Titkár-pénztárnok Dóka András, akhez minden, az egyletet érdeklő levél és pénzküldemény küldendő, címe: Box 923, Williamson, W. Va. Jegyző Dudás József. Pénztár ellenőrök: Mayerchak Pál, Dóka Dániel és Ifj. Sztiku István. Helybéli beteglátogató Younger György és Dóka Erzsébet. Vidéki beteglátogató Csék József.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 32-İK OSZTÁLYA, GARY, W. VA.

Elnök Kovács Gyula. Alelnök Kiss Imre. Ugykezelő és kerületi delegátus Magyar József. Pót-ugykezelő és pót-delegátus Róth György. Beteg látogatásra kirendelhető minden tag és zászlótar-tókat az elnök nevez ki, mikor szükséges. Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyűlésteremben. Ugykezelő címe: Joseph Magyar, Box 348, Gary, W. Va.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 293-İK OSZTÁLYA, THORPE, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a református templom gyűléstermében, Thorpe, W. Va., délután két óra kezdettel.

Elnök Kiss András. Számviszsgálók: Szidlóczy József, Bényei Lajos. Kerületi delegátus Bényei Lajos. Pénzek és levelek a titkár-pénztárnokhoz küldendő, kinek címe: Andrew Kiss, Box 23, Thorpe, W. Va.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 57-İK OSZTÁLYA CLARKSBURG, W. VA.

Alakult 1907 Augusztus 25-én

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Williams Hallban a Second Streeten délután 2 óratól kezdve.

Elnök Kiss Antal, Box 36, Dawmont, W. Va. Alelnök Mészáros József. Titkár Grega János, P. K. Mine, Clarksburg, W. Va. Pénztárnok Nemes János, R. 2. Box 14, Clarksburg, W. Va. Ellenőr Pavlik Mihály. Hármatagú számviszsgáló bizottság. Szakály György, Pavlik Mihály, Oláh János. A beteglátogatót az elnök és pénztárnok nevez ki. A zászlótar-tókat az elnök nevez ki.

A MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG 87-İK OSZTÁLYA MONAVILLE, W. VA.

Elnök Luksa Gábor. Titkár-pénztárnok Németh József, címe: Box 44, Rossmore, W. Va. Gyűléseit tartja minden negyed-évtében a Gyöngyösi János termében. A beteg tagok látogatására a titkár-pénztárnok nevez ki esetrel esetre beteglátogatót, ami kötelessége a tagságnak. Pénzküldemények és levelek erre a címre küldendő: Németh József, Box 44, Rossmore, W. Va.

A WILKER-BARRE-I 1. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BS. EGYLET Alapították 1892 Február 27-én

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, 459 Main St., Evansville, Pa.

Elnök Jánki József. Titkár Bódi István. Pénztárnok Fekete József, címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa. Jegyző Jenki Endre. Beteglátogató Gyúri József. Hármas tagu bizottság: Jencsik György, Márton István és Györi László. Minden az egyletre vonatkozó felhívásokkal szivesen szolgál Fekete József, kinek címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

POCAHONTASI MAGYAR AMERIKAI POLGÁRI KÖR

Gyűléseit tartja a Református Iskola helyiségében. Célja: A magyarok polgárosítása a szavazó polgárok egységes eljárása választások alkalmával.

Elnök Léway János, Alelnök Ifj. Dobos András. Pénzügyi titkár Ifj. Dankó Mihály. Pénztárnok Tátray János. Jegyző Kovács Péter. Ellenőrök: Id. Dankó Mihály, Id. Borbás István és Mihálina Ferenc. Ajtóőrök: Kovács Béla, Varényi Béla és Moszler Imre.

Felvilágosításért forduljon bárki a jegyzőhöz, kinek címe: Kovács Péter, Box 755, Pocahontas, Va.

LOGANVÖLGYI MAGYAR TÁRSASKÖR LOGAN, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján este 7 óra kezdettel a Gyöngyösi János Colonial Hotel tánctermében, Loganban s minden gyűlés után a tagság szórakozására jó zene és tánc van.

Elnök Molnár Károly. Titkár Antal János. Pénztárnok Molnár Jánosné. Kérjük a Logan és környéki magyarorságot, hogy lépjenek be tagul minél többen a Társaskörbe. Jelentkezni lehet gyűlések alkalmával a gyűlésteremben vagy a titkárnál.

POCAHONTAS, VA.

A Verhovay Segély Egylet 23-ik Pocahontasi Osztálya. Alakult 1903 augusztus 5-én. Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Református Iskola helyiségében. Elnök: Nagy Gáspár. Alelnök: Id. Kovács Pál. Ugykezelő-titkár: Ifj. Dobos András, kinek címe Box 914, Pocahontas, Va. Pénztár ellenőr Barabás István. Beteglátogatók: Kozma Antal, Erdő József. Ajtóőr: Erdő József. Zászlóvivőket időről időre az elnök nevez ki. Kerületi delegátus: Ifj. Dobos András. Felkérjük minden magyar és magyar származású amerikai, hogy legyen tagja ezen hatalmas intézménynek.

VERHOVAY SEGÉLY EGYLET

248-ik fiók, Monaville, W. Va. Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján, délután 2 órakor Loganban a (Colonial) termében. Elnök Molnár Károly. Alelnök Németh István. Titkár-pénztárnok Vizi János, akhez mindenféle a fiókra vonatkozó ügy a következő címre küldendő: Box 95, Monaville, W. Va. Jegyző és ellenőr Kiss András. Számviszsgálók: Veszprémi Dániel, Albert György. Veszprémi Géza. Beteglátogatók esetenként vannak kinevezve, ugyszintén zászlóvivők is.

Az európai nemzetek új háborura készülnek és állandóan felénk kacsintgatnak, hogy megint megnyerjenek bennünket balekoknak.

Volt "hű szövetségeseink," akik bennünket olyan hálátlan arcátlansággal becsaptak, természetesen megint a saját táborunknak akarnak bennünket megnyerni.

Jönnek hát a sürgönyök, a rádió-üzenetek, hogy a "három demokrácia" áll együtt, egy táborban és természetesen a negyedik demokráciát, az Egyesült Államokat is oda hívják maguk mellé.

A "három demokrácia" alatt természetesen Angliát, Franciaországot és Oroszországot értik és azt akarják a köztudatba rögzíteni, hogy ők védik most meg a demokráciát a világnak.

Soha ennél szemtelenebb és butább hazugságot nem araktak egy nemzetnek, sőt az egész világnak beadni.

A viágháboru alatt az angol propaganda sokat hazudott és sok bünt követett el, de olyan hazugságra soha nem mert vetemedni, mint ez a "három demokrácia", amiről most a dajkamesék beszélnek.

Franciaországban e pillanatban lehet — némi jóakarral — demokráciáról beszélni.

Angliában most mutatták meg, mikor a királyukat elűzték, hogy ahhoz semmi köze nem volt a nemzetnek, vagy a népképviselőnek, mert azt kizárólag és egyedül az angol oligarchia csinálta. Az angol főurak társasága, akik csak a befezett ténny tartották szükségesnek a népképviseléssel közölni.

Nagyon, nagyon sok jóakarral, nagyon, nagyon sok szemhunyással azért hát még az angol rendszert is demokratikus rendszernek lehet nevezni.

De hogy mi köze van a demokráciának a Sovjethez, azt még az angol propaganda is nehezen magyarázná meg, ha eszébe jutna ennek a nemzetnek, hogy a "három demokrácia" demokráciáját vizsgálja.

Papirosan ugyan adtak az orosz népek alkotmányt, de elismerték azonnal, hogy évek, talán évtizedek fognak addig elmulni, amíg a papirosban élet lesz.

És mi már láttunk igazi, élő demokráciákat is egy pár évtized, sőt egy pár év alatt kimulni.

Hát nekünk nincs perünk sem a francia, sem az angol, sem az orosz rendszerrel.

Ha éppen választanunk kellene a hitlerizmus, meg a bolsevizmus közt, talán még mi is a bolsevizmus mellett szavaznánk (bár sok különbséget a kettő közt nem látunk).

De ha ezt tennék, akkor becsülettel bevállalnánk, hogy a kommunizmus mellett szavazunk és nem akarnánk önmagunkat és a világot azzal bolondítani, hogy az orosz rendszert "demokratikus"-nak nevezzük.

Ezzel a hazugsággal lebecsülnek, tudatlanoknak, butáknak néznek bennünket, mert azt hiszik, hogy még ma sem gyogyultunk ki abból az ostoba szentimentalizmusból, amely a "demokrácia" védelmére a vágóhídra vitt egyszer bennünket.

Ha az amerikai sajtóban lenne görinc és lenne tisztesség, akkor ezt a kérdést régén tárgyalnák, akkor régén rendre utasították volna az európai propagandának ezt a bárgyu szemtelenségét és megmondták volna, hogy a három "demokráciát" (majdnem azt irtuk, hogy a három gráciát) ismerjük.

Végre nem bün, csak szemtelenség, hogy a három szövetséges ujra maga mellé hív bennünket. (Szemtelenség azután, amit velünk a háboru óta műveltek.)

Ezt azonban megtehették egyenesen, család nélkül, hazug propaganda nélkül és megmondhatnák nyíltan, hogy ez az érdekszövetség hív bennünket. Nem kellene olyan ostobaságot állítani, hogy a "három demokrácia" küzd a reakcióval, mert a Sovjet földjén demokráciát nagyító üveggel is hiába keresnénk.

MINDEN A FEJTŐL BÜZLIK

Nemcsak a hal büzlik a fejtől.

Allandó a panasz, hogy nem akarja tisztelni ennek az országnak a polgársága a törvényeket, hogy "lawless" nemzet vagyunk és van ok elég erre a panaszra.

A példát azonban a fejtől kapjuk és még csoda, hogy ennyire megtartja a törvényeket a polgárság.

Ohio állam törvényhozói a törvényhozás gyűlését július 22-én kezdték.

De december 8-án tartottak egy kétórás gyűlést és ezen elhatározták, hogy júliustól decemberrig "minden héten ülés volt."

Azért tették ezt, mert a törvényhozó urak szerény fizetését megtoldják az ugynevezett mértől pénzekkel.

Ahányszor a törvényhozás megnyílik és bezárul, mindig megkapja a honaty a lakhelyétől a fővárosig a busás mértőfpénzt, ami tekintélyes összegre rug, különösen a távol lakó uraknál.

Ha most már kijelentik, hogy "minden héten" ülés volt, akkor utólag felveszik minden hétre a mértőfpénzt az állam kasszájából.

Ebben az esetben Ohio törvényhozói nem kevesebb, mint 21,000 dollárt akartak az államtól, a polgárságtól ellopni, mert lopásnál egyébnek nem lehet ezt az ocmány csalást nevezni.

Egy ohioi polgár a bíróság-

hoz fordult tiltó parancsért és most az ügy a törvényszék előtt lesz.

Aki azonban azt hiszi, hogy ez az eset ritkaság, az csodálódik.

Majdnem minden államban, csakugy, mint a szövetséges honatyáknál vannak ilyen graffek, csak az egyiket megszoztuk, a másikat csodáljuk.

A szövetséges honatyák "titkár tartást" kapnak, ami azt jelenti, hogy a fizetésükön kívül néhány ezer dollárt kiadnak családtagjaiknak titkár-tartás címén.

Levélpapírra kapnak évente kétszáz dollárt, amiért közel egy tonna papírt vehetnének, de vannak hasonló kedvezmények százfélé címen, ami mind graffet, csalást és lopást jelent, amikről nem tud a polgárság.

Ohio törvényhozói csak egy kissé szemérmelenebbek voltak ebben az esetben a többi tolvajoknál és végre akadt egy értelmes polgár, aki utját akarja állni ennek a közönséges csalásnak.

Hogy sikerül-e, az még kétséges, mert lehetséges, hogy a bíróság a törvényt betűin, a paragrafusokon, a vesszőkön és pontokon nyargalva, megállapítja, hogy a lopás törvényes.

Furcsább dolgokat is látunk magunknál a bíróságoknál. Hiszen egész csomó városban, megyében perelnek a bírósági urak azért a pár száz dollárért, amit a depressió leg-

Az amerikai munkás-szervezetek két vezére el szeretné dönteni, hogy ki hát a legény a csárdában, hogy ki a koronázatlan ura minden amerikai munkásnak.

John L. Lewis, a szerencse dagadt fejű fia, aki ma magasan jár, hogy később nagyot bukják, nemrég — Labor Day napján — azt ígérte az amerikai munkásnak, hogy kétezernegyszáz dollár évi munkabért fog kieszközölni a számára.

Azóta Lewis a bányások vállán és pénzzen nagyot emelkedett és az AFL reakciós elnöke — aki meglehetősen korlátolt ember — nem érti meg, hogy mi tette Lewist olyan nagygyá az utolsó néhány hónapban.

Arra gondolt, hogy talán ebben a 2400 dolláros ígéletben bizakodnak az amerikai munkások és azért csatlakoznak egyre nagyobb számban a CIO-n keresztül Lewishoz.

Gondolt tehát nagyot és merészet és karácsony napján ő is ígért az amerikai munkásnak.

Ő azonban már tovább ment. Minek legyen zsupori az ígéletben? Ő évi háromezerhat-száz dollárt ígér minden dolgozó proletárnak. Szerinte pont ennyit kellene az ipar-nak fizetni.

Hiszen nem lenne semmi baj ezekben az ígerekben, különösen ha a vezér urak komolyan rajta lennének, hogy azt elérik.

Egyelőre azonban csak azon vannak, hogy egymást kiturják a nyeregből és ebből a célból két táborban tartják az Egyesült Államok munkásságát.

Miközben mindketten huszezer dollárnál több fizetést nyuznak le a munkásról éven te. (Fizetés és költségek címen.)

És ha nem lesz sem a 2400 dolláros, sem a 3600 dolláros fizetésből semmi a közeli jövőben, abban nagy része lesz ezeknek a fejedelmi fizetéseknek, amit a munkászvezér urak lenyuznak a munkásról.

Szégyen-gyalázat, hogy ezer meg ezer "munkászvezér" van az országban, akik tízezer dollárnál többet keresnek, hogy vannak racketeerek a vezérek közt, akik ötvenezer dollárok keresnek, míg az amerikai munkás évi átlagos keresete nem éri el a másfélezer dollárt sem.

EMELKEDIK A NYOMTATVÁNYOK ÁRA

Értesítjük a magyar bányászokat, hogy a papír, a munkabérek emelkedése és az új adók következtében a nyomtatványok árárt kénytelenek vagyunk mérsékelten felemelni.

Ezentul a megrendelt nyomtatványok ára valamivel több lesz, de még mindig olcsóbban kapják azt a Magyar Bányászlap nyomdájában, mint bárhol az országban.

Ha bármi nyomtatványra van szüksége az egyetlen, üzletében vagy személyesen, forduljon a Magyar Bányászlap nyomdájához.

rémesebb éveiben a saját igen magas fizetésükből önszántukból levágtak. És a legtöbb helyen ezeket a fizetés leszállítósokat a bíró urak megítélik saját maguknak.

Hát ne korholja itt senki a polgárságot, ha a törvényeket tiszteletben nem tartják, ha megszegik magát az alkotmányt, mert a bírók, a törvényhozók járnak elől a gyalázatos példakkal.

Az ohioi rablási kísérlet az eget veri a bűzével és az értelmes polgárok kíváncsian várják, hogy a bírók orrát fogja-e a bűz kellőképpen facsarni.

Ezek a nagy fizetések válszattották el a vezéreket a munkásoktól, ezek teszik lehetőtlenné, hogy a vezérek a munkások sorsát megértsek, ezek csináltak kapitalistákat belőlük.

Nem értheti meg John L. Lewis a maga huszezer dolláros évi jövedelmével annak a szegény bányásznak a sorsát, aki hatszáz dollárt keres évente és nem értheti meg Green a maga huszonnégyezer dolláros jövedelmével annak a proletárnak a sorsát, aki a PWA munkán tengődik.

Ha megértenék, akkor Lewis nem elégedhetné meg a bányászokat odalóktól pár száz dollárral és Green nem lenne boldog, ha a "prevai ing scale" mellett keresnek ötven dollárkat a PWA munkákon havonta.

Nem ösztintek tehát a kije lentések és a vezér urak maguk tudják a legjobban, hogy eszükben sincs ilyen munkabérekért komolyan harcolni, hogy a holdvilágot mutatják annak a szegény munkásnak, akinek a bőrén nagytökések lettek belőlük.

Eppen olyan lelketlen nagytökések, mint akik az általuk súlyosan megadózt munkásokat kiuzsorazzák a bányákban és a gyárakban.

Hogy az amerikai munkások a 2400 vagy 3600 dolláros kereseteket valaha elérik, ahhoz első sorban az lenne szükséges, hogy ne nagykapitalisták, hanem munkások legyenek a vezérek, akik éppen olyan napszámokat kapjanak, mint akik ma az adót, a fejedelmi fizetéseket adják a számmokra.

ÉRTELMESEN EMBER

Bibb Graves, Alabama kormányzója 494 rabot hazarendelt két hétre a karácsonyi ünnepre.

Alabama kormányzója ezt már két ízben megtette és az így szabadságot rabok közül csupán heten nem tértek vissza önként a börtönbe. Azok közül is négyet később elfogtak.

Az állam polgárságának egy része elítéli a kormányzót, mi azonban azt hisszük, hogy ezt az emberséges eljárást követni kellene minden börtönben.

És ha hibázott Graves, akkor abban volt a hibája, hogy ezt a kedvezményt nem terjesztette ki minden rabra, csak azokra, akik jól viselték magukat egész éven át a fegyházban.

Lesz egy idő talán, mikor az emberek belátják, hogy azok is emberek, akik egy-

Mostanában sokat olvastunk a Sterling, Virginiában felállított "elektromos farm"-ról. Lásuk csak miféle elektromos felszerelések állnak rendelkezésre a legmodernebb farmernek.

Elektromos legyezők enyheszelltől lengetnek a hosszú istállóban, ahol a teheneket fejtik. Egy kis rádióból táncmuzsika hallik, miközben a farmer elektromos fejkészülékkel feji a teheneket.

A legyeket, amelyek a szunyoghálóval felszerelt ablakokra merésznek, elektromosság utján kivégzik. És senkisék odalóktól pár száz dollárral és Green nem lenne boldog, ha a "prevai ing scale" mellett keresnek ötven dollárkat a PWA munkákon havonta.

Nem ösztintek tehát a kije lentések és a vezér urak maguk tudják a legjobban, hogy eszükben sincs ilyen munkabérekért komolyan harcolni, hogy a holdvilágot mutatják annak a szegény munkásnak, akinek a bőrén nagytökések lettek belőlük.

Eppen olyan lelketlen nagytökések, mint akik az általuk súlyosan megadózt munkásokat kiuzsorazzák a bányákban és a gyárakban.

Hogy az amerikai munkások a 2400 vagy 3600 dolláros kereseteket valaha elérik, ahhoz első sorban az lenne szükséges, hogy ne nagykapitalisták, hanem munkások legyenek a vezérek, akik éppen olyan napszámokat kapjanak, mint akik ma az adót, a fejedelmi fizetéseket adják a számmokra.

És ha hibázott Graves, akkor abban volt a hibája, hogy ezt a kedvezményt nem terjesztette ki minden rabra, csak azokra, akik jól viselték magukat egész éven át a fegyházban.

Lesz egy idő talán, mikor az emberek belátják, hogy azok is emberek, akik egy-

szer vagy többször hibáznak az életben és azokkal is úgy kellene bánni, ahogy mi szeretnénk, ha mi velünk bánanánk.

Végre a rabok legnagyobb része nem az igazságot, csak a törvényt hágtá át és nagyon jól tudjuk, hogy hány törvénytűn van, amelyek ostobák és igaztalanok és hogy az igazságszolgáltatás hány-szor bunösebb, mint a rab, akit elcsuknak.

Ha egy-egy ember számot vet magával, hogy joga van-e követni másokra, hogy a törvényt betűit ő maga az életben titekban, vagy tájékozatlanul hány-szor áthágtá. akkor nem leszünk olyan szörnyűk azokkal szemben, akik elcsusztak.

A polgárságnak követelni kellene, hogy hasonló kedvezményeket időnként adjanak mindenféle a raboknak.

AZ ALJASSÁG MINDIG KÉPMUTATÓ

imával végeztek. Imádkoztak azokért, akiket megverték.

Mi nem szoktunk kegyetlenkedni, és nem hiszünk abban, hogy emberekkel kegyetlenül kell bánni, még akkor is, ha azt véletlenül megérdemlének.

De ezeknek a képmutató gonosztevőknek a legnagyobb nyugalommal fizetünk úgy, ahogy megérdemlik, ötvenet korbáccsal mindnek a hátára, s azután imádkoztatnánk őket, hogy a korbácsütéseket megköszönjék az Istennek.

És ha lenne józanság és mérsékség az állam kormányzójában, akkor végül a finom és "vallásos" embereket a tébolydába csuknánk.

Ahol megadná nekik az alkalmat, hogy addig imádkozzanak, amíg jól esik nekik.

MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

POCAHONTAS, VA.
Lelkész: B. BERTÓK
P. O. Box 425

Istentisztelet minden vasárnap délelőtt fél 11. órakor.
Előtte fél 10 órakor vasárnap iskola.

A Pocahontas-i Lorántffy Zsuzsanna Nőegylet gyűlése minden hó első szerdáján este az iskolahelyiségben.

ALUDJON JÓL, ÉLVEZZE ÉTELET

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

KARJEN INGYEN MINTÁV

Gyokban az
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wall St., Chicago, Ill.
Küldjön nekem ingyen mintát
Név _____
Cím _____

minden
patikában

FIZESSEN ELŐ LAPUNKRA

BÁNYABÁRÓK BAIL ALATT

A Gilberton robbanás miatt bevádolt bányabárók bail alatt várják a tárgyalást

Megirtuk néhány hete, hogy a Gilberton bánya robbanásának az ügyéből kifolyólag a kiküldött bizottság a bánya vezetőinek a letartóztatását javasolta, ami megtörtént.

Azóta az összes vádlottak bail alá lettek helyezve és úgy várják a tárgyalást.

A bánya még 1935 januárjában robbant ki és a robbanásban tizenhárom bányász lette halálát.

Nem magyarázták meg, hogy a vád alá helyezésével mért vártak két évig, de bizonyára rajta voltak, hogy a tanuk vallomása ne legyen olyan tiszta, mintha gyorsabban intézkedtek volna a dolgokban.

Vád alatt és bail alatt vannak John R. Sharp, a Philadelphia and Reading Coal and Coke Company general managerje.

Samuel W. Blakeslee, a társaság "efficiency expert"-je, William E. Jones, a bánya superintendentje és James J. Kewting, bányaforman.

Természetesen a főman első fokozatú bűnségi bizottsági intézkedések elmulasztásáért, de a bányások különösen azt látják elégtételül, hogy végre egy hatalmas társaság general managerjét is vád alá helyezik, mert ők azok, akik a főmanokat bűnségi takarékoságra kényszerítik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Dabrey József. A PWA és a WPA munkásai nem állnak egyelőre a társadalmi bizottság alatt. Bizonyos, hogy a kongresszus intézkedni fog a következő hetekben a munkások érdekében.

Pálfi János. Hálás köszönet. Utasításait követjük. Szíves üdvözlét.

Radics Antal. Ujból elment. Szíves üdvözlét.

Péter János. Szíves elnézést a tévedésért. Elment azóta.

Dóry János. Elment. A beleveti recept jön. Szíves üdvözlét.

Sztygyártó Imre. Köszönet a szíves sorokért. Utasítás szerint könyveltük.

Pribicz József. Ön nem esik a nyugdíj törvény alá, de ha munkaképtelen lesz, joga lesz a rendszeres aggkori segélyre, amit Pennsylvania állam kitűnő kormányzója biztosít minden szegény nincstelen embernek.

Blizman Béla. Hálás köszönettel nyugtázzuk a nyomtatványokért küldött pénzt. Gara Béla. Köszönet, a postán van a hiba, irtunk ma oda. Szíves üdv.

Molnár Gyula. Irtunk az ottani postára a lap rendelésének miatt. Szíves üdv.

Rébdán János. Köszönet testvér. Csak annyit kértünk mindenkitől, amennyit manapság nélkülözni tud.

Lukács István. Köszönet és szíves üdvözlét.

Kakuk János. Köszönet a szíves sorokért, testvér. **Tiszlovic András.** Köszönet, testvér. Elmentek.

Jakab József. Köszönet, testvér. Ismerjük a jelenlegi helyzetet.

Sipos Gyula. Köszönet, minden utasítást követtünk. Szíves üdvözlét.

Darnay József. Köszönet. Utasítás szerint küldtünk és könyveltünk mindent. Szíves üdvözlét.

Orbán István. Köszönet. Reméljük elmúlik a baj és jobb idők jönnek.

Pásztor János. Szíves elnézést. Elküldtük. Szíves üdv.

Nagy Sándor. Köszönet testvér. Ha a példát mindenki követné, szebb lenne az élet elhígyje.

Orosz Ferenc. Rendbe hoztuk, szíves elnézést kérünk. Szíves üdv.

Széles Mihályné. Hálás köszönet érte. Bizni kell, jobban is lesz még.

Németh Józsefné. Köszönet a pénzért, még inkább a szíves sorokért.

Mrs. Anna Elek. Köszönet és szíves üdvözlét.

Egyleti tag. A Verhovay kirándulás ez évben a North German Lloyd nagyszerű hajóján, az "Europa" gőzösön megy és öt napot sem vesz a tengeri ut igénybe. A kikötőből külön vonat viszi átszállás

nélkül a kirándulókat Budapestre.

Kató Gáborné. Hálás köszönet és szíves üdvözlét.

Fodor István. Köszönet testvér, a jóakarát is számít, nemcsak a pénz.

Kozma András. Hálás köszönet és szíves üdvözlét.

Gombkötő Ferenc. Köszönet a szíves sorokért, testvér. Tudom, hogy 25 év óta Ön mindig előljárt a közügyekben és hogy mióta a lábát vesztette, azóta is azok közt van, akik adnak és nem akik kapnak.

Ha az ép bányások mind követnék az Ön példáját, szebb lenne az élet mindnyájunk számára. Szíves üdv.

Mrs. Elizabeth Varga. Köszönet a pénzért és szíves sorokért.

Károlyi József. Köszönet. — Megkaptuk.

Ralph Szántó. Thanks and regards.

Balogh János. Természetes, hogy küldjük. Szíves üdv.

Csüri István. Köszönet, testvér.

Géczy Sándor. Köszönet. — Utasítás szerint könyveltük. — Szíves üdv.

Horváth József. Szíves elnézést. Kiigazítottuk.

Németh István. Köszönet a felvilágosító sorokért. Ne busuljon, majd lesz jobb világ is. Kitartunk egymással addig is, testvér.

Herczelné Józsefné. Sajnos, jelenleg csak balesetnél, vagyis sérülésnél tartozik a társaság vagy a compensation biztosító fizetni. A group insurance után természetesen fizetnek.

Szabó Gusztáv. Köszönet. — Rendben van.

Kozma Sigmund. Szíves bocsánat. Elküldtük ma.

Gáll József. Lesz jobb világ is, testvér. Együtt maradunk.

Dóka Ferenc. Dehogy szüntetjük be. Nem annak, aki fizetni akar az újságért.

Smith József. A polgárpapírért, sajnos, meg kell fizetni. De ha megszerzi, akkor egy év múlva joga lesz a rendszeres aggkori segélyre. Jobbulást kívánunk.

ÖTVENEGYEN VOLTAK

Megirtuk néhány hete, hogy a mexicói Nuevo Rosita bányában karácsony előtt két nappal robbanás volt, amelynek az áldozatait nem tudták azonnal összeszedni és így azt jelentették, hogy 34 halottja volt a szerencsétlenségnek.

Mínthogy a bányához többen messziről jártak dolgozni és mert a társaság nem is akarta a szerencsétlenség árnyait hirdetni, a halottak számának a megállapítása lassan ment.

Most végre jelentik, hogy összesen ötvenegy szegény mexicói bajtársat ölt meg a robbanás, akik kétszáznál több árva és negyvenkét özvegyet hagytak maguk után.

EGYENESEN BESZÉLNEK

Earle kormányzó kihallgatáson fogadta Earl Humphrey-t, a bootleggerek szervezetének az elnökét, hogy vele a tiltott ipar likvidálásának a legbiztonságosabb módját megbeszélje.

Humphrey kijelentette, hogy verőzón nélkül a bányásokat nem lehet a kenyerüktől megfosztani és megköszönte a kormányzónak, hogy nem küld katonaságot a szerencsétlen bányások ellen.

Kijelentette egyben, hogy John L. Lewist tartják a legálisabb árulónak, mer a UMW kerületi tisztviselőinek az útján mindent elkövet a bootleg bányások ellen, csak munkához nem akarja őket juttatni.

Azt mondja Humphrey, hogy a keményszén ipart nem Lewis csinálta, hanem az ipar csinált embert Lewisből, aki most az acél munkások ügyében szaladgál, ahelyett, hogy a bányások sorsát próbálná rendezni.

Szerinte a tiltott iparban jelenleg 15,000 ember van foglalkoztatva, akik az életüket naponta vásárra viszik a kenyérért, mert képtelenek az ideiglenes lyukakban a munkások kellő biztonságára gondolni.

Humphrey egyébként ismét kijelentette, hogy amint becsültes munkát adnak a bootleggereknek, azonnal megszüntetik az illegális bányászatot.

NYUGTÁZÁSOK

A múlt héten a következő testvérek küldték pénzt a mások vagy a saját lapjukra:

Sztygyártó Imre, Stoyestown, Balogh János, Glen Robbins; Pálfi János, Colliers; Lévy Mihály, Latrobe; Gombkötő Ferenc, Toms Creek; Géczy Sándor, McAddo; Szabó Gusztáv, Ronco; Fodor István, Orient; Darnay József, Fredericktown; Elmer Kulín, Colliers; Csolnaky György, Follansbee; Lacus Ferenc, Lore City; Varga József, Riga; Ralph Szántó, Blaine; Tokár György, Daisytown; Domoszlay Rose, Beauty; Rudai Imre, W. Brownsville; Lukács István, Fairbank; Kozma Antal, Pocahontas; Orbán István, Tiltonville; Nagy Sándor, Barton; Dobis Károly, Lorain; Coleman János, Harper; Kakuk János, Crucible; Poromb József, McKeesport; Elek István, Ronco; Csüri István, Cleveland; Szemán Mihály, Norton; Joseph Németh, Osage; Herczelné Józsefné, Connellsville; Barczyk János, Lemont Furnace; Jakab József, Hiller; Mrs. Varga Eliz, Toledo; Szabó János, Stephenson; Szeles Mihály, Dillonville; Mézszáros Lajos, Trimble; Hübner József, Detroit; Sipos Gyula, Homer City; Károlyi József, Canton; Ficzé József, Cochran; Tiszlovic András, Uniontown; Nagy Lajos, Detroit; Bodor József, Dante; Tallárom Péter, Graceton; Bodnár Ferenc, W. Brownsville; Podrácky János, Windber; Köteles Ferenc, Hostetter; Kereszturi János, Clymer; Pintér Vince, Barton; Cipa Imre, Granite City; Harka Flórián, Wendel; Hutton Lajos, Galloway; Szabó István, Hetzel; Bóczén József, St. Clairsville; Danok Lőrinc, Rosemont; Vince János, Elbert; Adams András, Massontown; Bordák Sándor, Hammond; Bodnár Sándor, Swanwick, Tóth Sándor, Carolina.

Hálás köszönet, testvérek.

MÉG A MUNKA A ROCKY VIDÉKEN

A Rocky Mountains államokban: Colorado, Wyoming és Utahban az utolsó hetekben a legtöbb bányában állandóan dolgoztak és némely bányában hat napos munka is volt az év elején.

A szénmezőkön azt hiszik, hogy április elsején a munka megszűnik és a fagyasztók igyekeznek némi raktárt felhalmozni maguknak.

Ha azonban tartós hidegek lesznek tovább is, akkor a bányák csak a nap-nap után szükséges szénre lesznek képesek a rendelkezésre álló vasúti szolgálattal ellátni.

KELLEMETLEN KALAND

Illinoisban a vihar két hete a villanyhuzalokat levágta és néhány Peabody bányában nem tudták az embereket kihozni a bányából.

Sokan messziről gyalogolni voltak kénytelenek és a legtöbbben gyalog jöttek fel a bányából, úgy, hogy némelyik csak este tíz felé tudott a felszínre vergődni.

FOLYIK A PUMPÁZÁS

Pennsylvania állam bánya osztálya nyilatkozatot adott ki, hogy az állam által bevásárolt hatalmas pumpákat egyik bányától a másikhoz viszik és addig fogják ezt a munkát folytatni, amíg az árvíz által előtöltött minden bánya száraz lesz.

AZ ÁRVAATYA WEST VIRGINIÁBAN

Dr. Nánássy Lajos január 30-án, szombat este részt vesz a morgantowni és vidéki magyar bányások részére a Scott Runon bemutatandó színelőadás, melyet Borsos István ref. lelkész rendez és amelynek tiszta jövedelme a Bethlen Otthon árvai és öregei javára fordítatik. Másnap, vasárnap délelőtt pedig Fairmonton fog az árvaatya istentisztelet tartani, ahol magyar nyelvű beszédnek kívül tótul is fűngál.

UJ SZÉNMOÓS WINDBEREN

A Berwind-White Coal Co. Maryland bányájánál hatalmas és modern szénmosót építettek, amely csak a tavaszra fog elkészülni.

A teljes felszerelés közel egy félmillió dollárba fog kerülni.

KI GYÓGYIT SZEMŐLCSŐT?

Egy olvasónk tanácsot kér, hogy miképpen lehetne kislánnya kezéről a szemölcsöket eltávolítani? Aki tudna neki tanácsot adni, legyen szíves lépjen vele érintkezésbe. Címe: Emery Szakács, Box 25, Barnesboro, Pa.

A PÜSPÖK URAK SZERPELNEK

Mindenki szereti, ha irnak felőle az újságok.

Királyok, főpapok, muzsikusok, politikusok, szegény szürke polgárok, mind oda vágnak a nyomtatott betű vetítő fényébe.

Sokan a tehetségeik és a képességeik folytán oda kerülnek, sokan izléstelen dolgokat csinálnak, hogy a sajtó köztelen legyen velük foglalkozni.

Csak így lehet megmagyarázni, ami Angliában Edward lemondásának a kapcsán történik.

A királyt lemondatták, mert úgy akarta azt az angol polgárság többsége.

Ezzel jóízű emberek az ügyet befejezettnek tekintették.

Akkor megszólalt az anglikánok főpapja, a Canterbury érsek, hogy egyet rugjon a volt királyon.

Ez nem tetszett a világnak és a főpap szükségesnek látta elhallgatni, sőt a paptársait is megkérte, hogy hallgassanak most már a dolgról.

Csak hogy a többi érsek, püspök és egyéb főpap szintén le akarja tenni a maga garását

ÖZET VESZNEK

West Virginia államnak nem lehet sok gondja.

Bizonyára meg van benne a kenyere minden embernek, bizonyára nem ad már gondot az államban a szegényügy.

Az özvegyekre és az árvákra minden bizonnyal gond, van viselve.

Rendben lehetnek az iskolák is és az állam tisztviselői azt sem tudják, hogy az időt mivel üssék agyon, sem azt, hogy mit csináljanak az államban sok felesleges pénzzel.

Elhatározták hát, hogy özeteket fognak rendelni és ezt a határozatot sokkal gyorsabban tett követte, mintha mondjuk az éhes emberekről kellene gondot viselni, vagy valamelyik bányatársaságot tanítanák meg mőresre.

Száználötven özet rendeltek négy különböző államból, hogy a ráérő embereknek legyen mit megőlni, hogy legyen az államban mire vadászni.

Nyulakban is szegénynek érezte magát a szénben olyan gazdag állam és kétezer nyulat szereztek be államköltségen.

Valamikor, talán száz, talán ezer év múlva szerencsére nem fogják ezeket a sorokat olvasni, mert borzalmas véleménnyel látna egy civilizáltabb kor felőlünk, ha megtudná, hogy pénzért szerezünk be vadakat, hogy legyen mit lelőni.

Tudjuk, hogy a vadász-szenvedély vak és hogy ez az irás sokaknak nem tetszik, de mi az ártatlan állatok legyilkolásában még sem tudunk sem hősiességet, sem valami nemesség sportot találni.

Nincs abban semmi sport, hogy fegyvertelen és védtelen özekre és nyulakra vadászunk, nem azért, mert a husára emberi tápláléknak van szükségünk, hanem a legtöbb esetben csupán azért, hogy az ősi ösztön gyilkolási vágyát kielégíthessük.

De ha már a vadászat ellen hiába is beszélünk, mi mindenképpen szemtelenséggel és butaságnak tartjuk, hogy egy államba pénzért visznek vadat a jelenlegi viszonyok közt a másik államból, mert szegény az államban a vadász.

Talán mégis csak jobb lenne West Virginia kormányának szétneézni, hogy nincs-e éhes ember, nincs-e rongyos gyermek az államban s talán azokra kellene első sorban gondolni.

és valamennyi megszólal. Ki a volt király ellen, ki meg mellette, de jól tudják, hogy akár ellene, akár mellette, az a tényeken nem változtat.

Edwardnak az esete azonban elég arra, hogy bele jusson a nevük a lapokba és ez az, ami megszólaltatja az anglikánok majdnem minden főpapját.

Nem volt valami kellemes dolog, mikor egy "nagygyá" épített király felől az emberi gyöngösek kisültek.

Éppen annyira kellemetlen azt nézni, hogy a püspökök és érsek is szereplési viselkedésben szenvednek.

Ugy látszik, hogy nem a bört, de a bibort sem kell az emberekről levakarni, mindenkinek egyforma, ha a vesébe egy kicsit belenézünk.

MULATSÁGOK NAPTÁRA

A Verhovay Segély Egylet 32-ik fiókja 1937 január 23-án, szombaton este az Elbert No. 7. Hallban fényes bált rendez a saját pénztára javára, melyre a környék magyarságát ezuton is tisztelettel meghívja a mulatság rendezése. — A zenét a Verhovay Rézbanda fogja szolgáltatni. Finom ételek és kitűnő italokról gondoskodva van. Belépti díj: Férfiaknak 75 cent, nőknek 25 cent. — Aki jól akar mulatni, okvetlen jöjjön el erre a nagyszerűnek ígérkező mulatságra.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a Gyöngyösi Állami Colonial Hotel tánctermében, melyre egy a helybeli, mint a környékbeli magyarságot ezuton is szeretettel meghívja. Nagyszerű ételekről és frissítőkről gondoskodva van. — Belépti díj: Férfiaknak 85 cent, nőknek 35 cent adóval együtt.

A Gasparovics József és Ifj. Tira József vezetése alatt álló újonnan szervezett Loganvölgyi Magyar Rézbanda 1937 január hó 30-án, szombaton este nagyszabású táncmulatságot rendez Loganban a